Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθῶς καρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας· καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΑΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 5.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 7
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 10.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ: Ἐν Ἀθήναις
Πλατεῖα Ὁμονοίας, ἀριθ. 10 τῆς ὁδοῦ Δώρου.

Περίοδος Β'.—Τόμ. 1ον.—23 | Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἰουλίου 1894 | Ἔτος 16ον.—Ἀριθ. 23

ΤΑ ΠΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΣΩΠΠΑΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΔΕΝΟΓΙΕΡ

[Συνέχεια · ἴδε σελ. 169]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

[Πῶς ἐξεκρεμάσθη ὁ Γιαννάκης.—Εἰκὼν τοῦ Μπάρμπ' Ἀναστάση.—Ὁ σκύλος του Πιστός.—Σύλληψις τοῦ Γιαννάκη.—Ἡ πρὸς τὸν Πιστὸν ἔρις του.—Ὁδηγεῖται εἰς τὸ Δημαρχεῖον τοῦ πλησίον χωρίου.—Ὁ Γιαννάκης πρὸ τῆς Ἐξουσίας.—Ἡ ἐπίσημος καταδίκη του.]

Εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ, χωρὶς νὰ φανῇ ὑπερβολικός, ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὴν ζωὴν θέσεις πολὺ εὐαρεστότεραι ἐκείνης, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφήσαμεν τὸν ἡρωά μας.

Ἐν ἄλλο περιστατικὸν ἀκόμη ηὔξησε μετ' ὀλίγον τὴν ἀγωνίαν του. Ἐν ᾧ κατέβαλλε ματαίας προσπαθείας νὰ φθάσῃ μὲ τὰς χεῖράς του τὸν πλησιέστερον κλῶνον καὶ τῇ βοηθείᾳ τοῦ στηρίγματος αὐτοῦ, νὰ ἀναλάβῃ στάσιν ὀλιγώτερον κινδυνώδη, ἤκουσε σχιζόμενον τὸ ὕφασμα τοῦ φορέματός του. Ἐν κίνημα ἀόμη, καὶ ὁ Γιαννάκης θὰ ἔπιπτεν ἀπὸ ὕψος πέντε ποδῶν, μὲ τὸ κεφάλι, ἐπὶ σωροῦ χαλικίων μυτερῶν, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο εἰς τὴν ἄκραν τοῦ μεγάλου δρόμου. Ἡ ζωή του,—κυριολεκτικῶς πλέον,—ἐκρατεῖτο ἀπὸ μίαν κλωστήν!

Εἰς τὴν οἰκτρὰν αὐτὴν θέσιν τὸν εἶδεν ὁ ἀγροφύλαξ. Ὁ δημόσιος αὐτὸς ὑπάλληλος, ἐκτελῶν τὴν συνήθη του περιοδείαν, παρετήρησε μακρόθεν κάτι τι ἄμορφον, κρεμάμενον ἀπὸ κλώνου κερασέας. Τὸ τοιοῦτον τῷ ἐφάνη λίαν παράδοξον, διότι οἱ ἀγροφύλακες ἔχουν ἀρκετὰς γνώσεις βοτανικῆς, ὥστε νὰ ἠξεύρουν ὅτι ἡ κερασέα δὲν παράγει τοιούτου εἴδους καρπούς. Ἐπλησίασε λοιπὸν καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι ἦτο ἓν παιδίον.

«Ἄ, ἄ!» ἐφώναξε πρὸς τὸν Γιαννάκην· «καλὰ σ' ἔχω, μικρὲ κατεργάρη! Σ' ἀρέσουν πολὺ τὰ κεράσια, καθὼς φαίνεται.... Γλυκὰ εἶνε, δέν σου λέγω· ἀλλὰ δὲν εἴπαμε καὶ νὰ τὰ κλέβῃς! Ἔλα, κάμε νὰ καταιβῇς καὶ λογαριαζόμεθα!»

Ἡ πρόσκλησις δὲν ἦτο πολὺ ἐνθαρρυντική, καθόσον μάλιστα ὁ ἀγροφύλαξ ἦτο ὡπλισμένος μὲ τὴν φοβερὰν σπάθην του καὶ εἶχε μαζί του ἕνα μεγάλο σκυλί, τὸ ὁποῖον ἐγύριζε, ἐπήδα, ὠρύετο κάτωθεν τοῦ Γιαννάκη.

«Καλέ μου κύριε!» ἐφώναζεν ὁ δυστυχεσμένος ἱκετευτικῶς «μὴ με πειράξετε, σᾶς παρακαλῶ!»

«Θὰ το ἰδοῦμε» ἀπήντησεν ὁ ἀγροφύλαξ. «Ἄρχισε νὰ καταβαίνῃς. Θὰ ἐξηγηθοῦμε κατόπι. Δὲν μᾶρέσει νὰ κουβεντιάζω μὲ ἀνθρώπους που ἔχουν τὰ πόδια 'ς τὸν τόπο τοῦ κεφαλιοῦ.

—Μὰ δὲν μπορῶ νὰ καταιβῶ, εἶπεν ὁ Γιαννάκης ὁ ὁποῖος πραγματικῶς δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ τὸ παραμικρὸν κίνημα, χωρὶς κίνδυνον νὰ σχισθῇ ἐντελῶς τὸ φόρεμά του καὶ νὰ πέσῃ ἐλεεινά.

«Ἄ, δὲν μπορεῖς;» ὑπέλαβεν ὁ ἀγροφύλαξ· «στάσου, στάσου· ἐγὼ θὰ σε κάμω τώρα νὰ μπορέσῃς!»

Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἀνέβη ἐπὶ τοῦ σωροῦ τῶν χαλικίων καὶ ὕψωσε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Γιαννάκην.

Λέγω τὴν χεῖρα, διότι ὁ ἀγροφύλαξ ἦτο παλαιὸς στρατιωτικός, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀφήσῃ δύο του ἄκρα, μίαν χεῖρα καὶ ἕνα πόδα, εἰς κάποιαν περίφημον μάχην. Ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν μίαν χεῖρα πού του ἔμενεν, ἐξεκρέμασεν ἀπὸ ἐκεῖ τὸν Γιαννάκην, ὡς νὰ ἦτο πτερόν. Τὸν ἔσεισεν ὀλίγον μετέωρον, ἀπευθύνων πρὸς αὐτὸν τραχεῖς τινας λόγους· μετὰ τοῦτο τὸν ἀπέθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μᾶλλον νεκρὸν ἢ ζῶντα, ἀφ' οὗ πρῶτον, χάριν προφυλάξεως, εἶχεν ἐπιβάλλῃ σιγὴν εἰς τὸν Πιστόν.

Τὸν ἔσεισεν ὀλίγον μετέωρον.

Ὁ Γιαννάκης κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν ὅτι πάει, ἐτελείωσεν!... Ἀλλ' ἀφ' οὗ εὑρέθη πάλιν ὄρθιος, σῶος καὶ ὑγιής, καὶ εἶδεν ὅτι ὁ ἀγροφύλαξ δὲν ἔσυρε τὴν φοβεράν του σπάθην διὰ νὰ του πάρῃ τὸ κεφάλι,

ὅπως ἐφοβήθη εἰς τὴν ἀρχήν, ἀπέκτησε μέρος τῆς συνήθους αὐθαδείας του καὶ εἶπε προπετῶς ὅτι δὲν ἤξευρε διατί τὸν μετεχειρίζοντο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

«Γιὰ νὰ σε μάθω νὰ κλέβῃς κεράσια!

— Ἐγὼ δὲν ἔκλεβα κεράσια.

— Ἀ, ἔτσι; γιατί τότε ἀνέβηκες ἐπάνω 'ς τὴν κερασιά;

— Δὲν ξέρω... γιὰ νὰ περιπατήσω... Δὲν εἶμαι ἐλεύθερος νὰ περιπατήσω ὅπου θέλω; Αὐτὸ δὲν εἶνε δική σου δουλειά! Δὲν βλέπω γιατί θέλεις νὰ μ' ἐμποδίσῃς νὰ διασκεδάσω ἐγώ; Δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ με πειράξῃς ἐσύ!

— Ἔλα δὰ καὶ δέν σ' ἐπειράξαμε...

— Ὄχι, μ' ἐπειράξατε!

—Ἔτσι εἶσαι; Στάσου τώρα νὰ σου βγάλω τ' αὐτιὰ γιὰ νὰ μάθῃς νὰ λὲς ψέμματα. Νά, λὲς ἀκόμη ὅτι σ' ἐπείραξα;

— Ἔ, θὰ μάφῃσῃς ἢ θὰ σ' ἀρχίσω κλωτσιές;

— Ἀ, ἔχουμε καὶ τέτοια;... Καλὰ τὸ λοιπόν, παληόπαιδο! Ἐγὼ εἶχα σκοπὸ νὰ σάφησω μ' αὐτὸ τὸ μάθημα μόνον· ἀλλὰ μιὰ φορὰ καὶ λὲς ψέμματα καὶ εἶσαι ἔτσι αὐθάδης, θὰ σε πάγω 'ς τὸν κύριο Δήμαρχο. Ἔλα μαζί μου, ἐμπρός, μάρς!

— Δὲν ἔρχομαι! Ἄφησέ με, σοῦ λέγω. Θὰ το πῶ τοῦ μπαμπᾶ μου!»

Ὁ ἄθλιος, ἐτόλμα νὰ ἐπικαλῆται τὴν προστασίαν τοῦ πατρός του, τοῦ ὁποίου, πρὸ ὀλίγων μόλις ὡρῶν, εἶχεν ἐγκαταλείψῃ τὴν οἰκίαν!

«Ἔλα! ἔλα! ἐμπρός!» ἐξηκολούθησεν ὁ ἀγροφύλαξ «ἄφησε τὰ νάζια εἰ δὲ μὴ ἀρχίζει πάλιν ἡ τιμωρία!»

Ἡ ἀπειλὴ αὕτη, συνοδευθεῖσα καὶ ὑπὸ χειρονομίας ὀλίγον ἐνθαρρυντικῆς, ἐπενήργησε κατ' εὐχὴν ἐπὶ τῶν ποδῶν τοῦ Γιαννάκη.

Ὁ μπάρμπ' Ἀναστάσης—αὐτὸ ἦτο τὸ ὄνομα τοῦ ἀγροφύλακος,—ἦτο λαμπρὸς ἄνθρωπος· ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν του, μαυρισμένον ἀπὸ τὸν ἥλιον, μὲ δύο μακρυὰ μουστάκια ψαρὰ καὶ μὲ δύο οὐλὰς ἀπὸ παλαιὰς σπαθιές, ἦτο ἄγριον καὶ φοβερόν. *Προσθέσατε εἰς ταῦτα ἕνα σκοῦφον* ἄσπρον βαμβακερὸν καὶ ἀπὸ πανί, ἕνα πελώριον τρικαντό, ἀρειμανίως φορεμένον, καὶ θὰ ἐννοήσετε ὅλον τὸν τρόμον τοῦ Γιαννάκη.

Ὅταν ἔφθασαν κοντὰ εἰς τὴν πρώτην οἰκίαν τοῦ χωρίου, ὁ ἀγροφύλαξ ἐσταμάτησε νὰ προσφέρῃ μίαν πρέζαν ταμπάκον εἰς ἕνα φίλον του πεταλωτήν. Ὁ Γιαννάκης ἐνόμισε τὴν στιγμὴν κατάλληλον νὰ ἀκτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του καὶ—πρρρ! τὸ βάζει 'ς τὰ πόδια.

Ἀλλὰ δὲν εἶχε κάμῃ εἰκοσιπέντε βήματα, ὅταν ὁ Πιστὸς ὁρμᾷ καὶ σοῦ τὸν ἁρπάζει ἀπὸ τὸ πανταλόνι. Ὁ Γιαννάκης ἠσθάνθη ὀλίγον καὶ τὸ ἀγκύλωμα τῶν ὀδόντων του καὶ ἐφυλάχθη ἐξ ἀρχῆς νὰ μὴ κάμῃ τὴν παραμικρὰν ἀντίστασιν, διότι φῶς φανερὸν ὅτι ἀφορμὴν ἐγύρευεν ὁ Πιστὸς διὰ νὰ χώσῃ τὰ δόντια του βαθύτερα...

«Μπράβο, Πιστέ, μπράβο!» ἀνέκραξεν ὁ μπάμπ' Ἀναστάσης, ὁ ὁποῖος εἶχε φθάσῃ πάλιν τὸν αἰχμάλωτόν του. Καὶ ἀπευθυνθεὶς πρὸς αὐτόν, τῷ εἶπε μὲ σκληρὰν εἰρωνείαν:

«Ὁ Πιστὸς ἰσχυρίζεται ὅτι ἤθελες νὰ μας ἀφήσῃς. Ἀλλὰ δέν το πιστεύω. Ἔτσι λοιπὸν φεύγουν, χωρὶς νὰ χαιρετίσουν τὴν παρέα;»

Ὁ Γιαννάκης ἔγεινε καταχίτρινος ἀπὸ τὸ κακό του.

Ἐν τούτοις ἡ παρουσία του ἀνεστάτωσεν ὅλον τὸν κόσμον. Μία σύλληψις ἦτο σοβαρὸν γεγονὸς διὰ τὸ μικρὸν χωρίον. Οἱ ἄνδρες παρετάσσοντο εἰς τὴν γραμμὴν διὰ νὰ τὸν ἴδουν διερχόμενον καὶ τὸν ἐπείραζαν μὲ χονδρὰς ἀστειότητας· αἱ δὲ γυναῖκες ἔβγαιναν εἰς τὰ παράθυρα ἢ ἔτρεχαν εἰς τὰ κατώφλια τῶν οἰκιῶν των.

«Εἶνε κλέπτης! ἔλεγαν ἀπ' ἐδῶ.

— Εἶνε ἐμπρηστής! ἔλεγαν ἀπ' ἐκεῖ.

—Εἶνε κιβδηλοποιός! ἐφώναζαν ἄλλοι.

— Θὰ εἶνε ἴσως ἐκεῖνος ποὺ ἐλήστευσεν ἀπόψε τὸ λεωφορεῖον! ἔλεγεν ἡ μέν.

— Τί τέρας! προσέθετεν ἡ δέ. Ἔτσι νέος καὶ νὰ τὸν πηγαίνουν 'ς τὴ φυλακή. Τί φρίκη!

— Ἐκεῖνο φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν φυσιογνωμίαν του, ἔλεγον ὅλοι, ὅτι εἶνε κακοῦργος!

Καὶ τῷ ὄντι τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Γιαννάκης ἦτο ἀπαίσιος. Τὸ πρόσωπόν του φυσικῶς ἦτο ἀρκετὰ εὔμορφον· ἀλλ' ἡ ἔκφρασις τῆς φυσιογνωμίας του ἦτο πονηρά, καταχθονία. Τὰ ἐνδύματά του ἦσαν κουρελιασμένα, τὸ κολάρον του ζαρωμένον, καὶ τὸ γελέκι ἀνοικτὸν ἀπὸ πάνω ὡς κάτω, ἐλλείψει κομβίων.

Πρὸς τοῖς ἄλλοις ἦτο ἠναγκασμένος νὰ συγκρατῇ μὲ τὴν μίαν χεῖρα τὸ παντελόνι του, τὸ ὁποῖον ἠπείλει νὰ τὸν ἀφήσῃ καθ' ὁδόν, διότι οἱ ἀναρτῆρες εἶχον *σπάσῃ κατὰ τὴν πτῶσίν του· τέλος* βαδίζων ἔσυρε τοὺς πόδας, διότι τὰ ὑποδήματά του, χωρὶς κορδόνια, μόλις ἐκρατοῦντο, εἶχε δὲ χωμένον ὡς τὰ φρύδια τὸ καπέλον του διὰ νὰ κρύπτῃ ὅσῳ τὸ δυνατὸν περισσότερον τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν περιέργων. Τῇ ἀληθείᾳ ἡ ὄψις του ἐπροξένει φόβον καὶ τὸ ἐξωτερικόν του ἐδικαιολόγει ὅ,τι κακὸν ἠμποροῦσαν νὰ ὑποθέσουν περὶ αὐτοῦ.

Διὰ ναυξήσουν τὴν πομπὴν τῆς θριαμβευτικῆς αὐτῆς εἰσόδου, ὅλοι οἱ σκύλοι τοῦ χωρίου ἤρχισαν νὰ γαυγίζουν περὶ αὐτόν, κρατοῦντες τὸ ἴσον τοῦ Πιστοῦ, ὁ ὁποῖος ἐβάδιζεν ὅλως χαρὰ καὶ ὑπερηφάνεια.

Καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ ἐπίσης ἠκολούθουν τὸν Γιαννάκην γελῶντα.

Ὁ Γιαννάκης θὰ ἤθελε τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ εὑρίσκετο δέκα μέτρα ὑπὸ τὴν γῆν· τόσην ἠσθάνετο ἐντροπήν, ὀργὴν καὶ προπάντων ἀδυναμίαν νὰ ἐκδικηθῇ.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς λαμπρᾶς ταύτης συνοδείας τῶν γιουχαϊσμῶν, τῶν γελοιασμάτων, τῶν χλευασμῶν, ἔφθασεν ἐπὶ τέλους εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Τὸ πλῆθος ἔμεινεν ἔξω· ἀλλ' ὁ Γιαννάκης ἐπὶ πολὺ ἀκόμη τὸ ἤκουσε σκῶπτον αὐτὸν καὶ χλευάζον.

Ὁ κ. Δήμαρχος εἰσῆλθε μετ' ὀλίγων εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συμβουλίου, ὅπου εἶχον εἰσαγάγῃ τὸν Γιαννάκην.

Ὁ σεβάσμιος ἄρχων ἐκάθησε σοβαρῶς ἐπὶ τῆς μεγάλης του πολυθρόνας. Ἦτο ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι καὶ εἰς τὰς ἐλαχίστας αὐτῶν πράξεις προσδίδουν ἐπισημότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν. Ἡ ὄψις του εἶχε πολὺ τὸ ἐπιβλητικόν.

Ὁ λαμπρὸς οὗτος ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐξουσίας προσήλωνεν ἐπὶ τοῦ Γιαννάκη βλέμμα ἐταστικὸν καὶ αὐστηρόν, ἐν ᾧ ὁ ἀγροφύλαξ, τῷ ἐξέθετε τὰς περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐγένετο ἡ σπουδαία ἐκείνη σύλληψις.

Παρὼν ἐκεῖ ὁ γραμματεύς, ἔγραφεν εἰς τὸ βιβλίον του τὰ πάντα.

Ἰδέτε, μικροί μου ἀναγνῶσται, ὁποίας φοβερὰς συνεπείας εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ διὰ τὸ μέλλον ἓν σφάλμα, καὶ τὸ ἐλάχιστον! Εἰς ἓν χονδρὸν βιβλίον—βιβλίον ἀπὸ χαρτίον ἐσφραγισμένον, τὸ ὁποῖον θὰ διατηρηθῇ ἐπὶ αἰῶνας, ἐὰν οὗ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας κανενὸς μέλλοντος παναποῶλοῦ—ἐγράφη ὅτι ὁ Γιαννάκης Σωπαρ ἀνέπραξε κλοπήν! Εἰς μάτην ὁ Γιαννάκης θὰ ἐξήγνιζε διὰ σώφρονος διαγωγῆς τὰ ἁμαρτήματα τῆς παιδικῆς του ἡλικίας· οἱ ἀδιάφοροι πιθανὸν νὰ το λησμονήσουν· ἀλλ' οἱ ἐχθροί του θὰ το ἐνθυμοῦνται πάντοτε· καὶ ποῖος ἠξεύρει ἂν αὐτοί, διὰ νὰ τὸν λυπήσουν, δὲν θὰ τῷ εἴπουν, καὶ ὅταν ἀκόμη θὰ εἶνε πενηντακονταετής. «Ἔλα τώρα, σὰν νὰ μὴν ἠξεύραμε τί δουλειὰ ἔκαμες ἄλλη φορά! Εἶνε γραμμένον ἐκεῖ κάτω, εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Δημαρχίας, ὅτι ἔκλεψες κεράσια!»

Ἔχετε ὑπ' ὄψει σας τὸ παράδειγμα αὐτὸ καὶ ἀποφεύγετε πάντοτε τὸ κακόν, ὥστε τὸ παρελθόν σας νὰ μείνῃ ἀκηλίδωτον.

Ὅταν τὸ κατηγορητήριον ἐτελείωσεν, ὁ κ. Δήμαρχος ἠρώτησε τὸν Γιαννάκην ἂν ἀνεγνώριζε τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγονότων, τὰ ὁποῖα διελάμβανε τὸ ἔγγραφον. Ὁ Γιαννάκης ἀπήντησεν ἀναιδῶς, τρίβων τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ βραχίονος, μορφάζων καὶ ταλαντευόμενος: «Δὲν εἶνε ἀλήθεια!» μὲ ἄλλους λόγους ἐπρόσθετε ἓν ψεῦδος εἰς τὸ πρῶτόν του ἔγκλημα.

Ἡ αὐθάδεια αὕτη δὲν ἔκαμεν ἄλλο παρὰ ναυξήσῃ τὴν αὐστηρότητα τοῦ διαστοῦ, ὁ ὁποῖος τὸν ἠρώτησε τότε τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν γονέων του. Ὁ Γιαννάκης πρὸς στιγμὴν ἐδίσταση· κατόπι, χωρὶς νὰ προΐδῃ τὰς συνεπείας τοῦ νέου τούτου ψεύδους, ἀπήντησε: «Δὲν ξέρω!»

Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἐξώργισε φοβερὰ τὸν κ. Δήμαρχον.

«Κατηγορούμενε, πρόσεξε καλά, σὲ καθιστῶ ὑπεύθυνον διὰ τὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη σου. Εἶσαι ἔνοχος ἐγκλήματος κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ ἄλλου. Ἀλλ' ὁ σκοπός μου δὲν εἶνε τόσον νὰ σε τιμωρήσω, ὅσον νὰ σε διορθώσω. Τὸ μάθημα σοῦ εἶνε ἀρκετὸν καὶ δὲν θέλω νὰ ἐφαρμόσω κατὰ σοῦ ὅλην τὴν αὐστηρότητα τοῦ νόμου· οὔτε ἐπιθυμῶ ἐξ ἄλλου νὰ λυπήσω τὴν ἔντιμον, ὡς πιστεύω, οἰκογένειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκεις· ὁμολόγησε λοιπὸν τὸ ἔγκλημά σου! Βεβαίωσέ με ὅτι μετανοεῖς καὶ εἰπέ μοι τὸ ὄνομα τῶν γονέων σου. Εὐχαριστημένος διότι σ' ἐπανέφερα εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, θὰ διατάξω ἀμέσως νὰ σε ὁδηγήσουν εἰς τὴν πατρικήν σου οἰκίαν!»

Ἡ προσφώνησις αὕτη, ἡ τόσον ἐπιεικὴς καὶ λογική, θὰ συνεκίνει τὴν καρδίαν παντὸς ἄλλου παιδίου. Καὶ αὐτὸς ὁ μπάρμπ' Ἀναστάσης συνεκινήθη καὶ ἐθεάθη κρυπτόμενος ὄπισθεν τοῦ τρικάντοῦ του, διὰ νὰπομάξῃ ἓν χονδρὸν δάκρυ, τὸ ὁποῖον εἶχε πέσῃ ἐπὶ τοῦ ψαροῦ μύστακός του.

Μόνος ὁ Γιαννάκης ἀπέμεινεν ἀνάλγητος. Ἡ ἰδέα μάλιστα ὅτι ἤθελεν ἀποδοθῇ εἰς τοὺς γονεῖς του, οἱ ὁποῖοι θὰ τὸν ἐπέπληττον διὰ τὴν φυγήν του, τὸν ἐπτήριζε περισσότερον εἰς τὴν ὀλεθρίαν ἰσχυρογνωμοσύνην του.

«Δὲν ξέρω!» ἐπανέλαβε.

Ὁ κ. Δήμαρχος ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησίν του καὶ ἐκ τρίτου μετὰ πατρικῆς ἴσως ἀγαθότητος καὶ περιέμεινεν ὀλίγα μετὰ τὴν τελευταίαν ἀπάντησιν τοῦ κατηγορουμένου, διὰ νὰ τῷ δώσῃ καιρὸν νὰ σκεφθῇ ὡρίμως.

Ὁ Γιαννάκης ἐσιώπα.

Ἐγερθεὶς τότε ὁ Δήμαρχος, ἀπήγγειλε διὰ φωνῆς συγκεκινημένης, τοὺς ἑξῆς λόγους τούτους λόγους:

«Κατηγορούμενε, ἐπειδή, καθὼς προκύπτει ἐκ τῶν ἀπαντήσεών σου, ἀγνοεῖς τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν γονέων σου καὶ ἐπειδὴ κατὰ συνέπειαν εἶσαι ἄνευ ἀσύλου καὶ πόρων,—ἀδίκημα προβλεπόμενον καὶ τιμωρούμενον ὑπὸ τοῦ νόμου,—εὑρίσκομαι εἰς τὴν λυπηρὰν ἀνάγκην, νὰ σε θεωρήσω ὡς τυχοδιώκτην, νὰ σε κλείσω προσωρινῶς εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ χωρίου καὶ νὰ σε ἀποστείλω κατόπιν ὑπὸ συνοδείαν χωροφυλάκων εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Νομοῦ, διὰ νὰ δικασθῇς εἰς τὸ πταισματοδικεῖον».

Αἱ ἀπαίσιαι λέξεις φυλακή, χωροφύλακες, πταισματοδικεῖον ἐπροξένησαν ῥῖγος εἰς τὸν Γιαννάκην, καὶ πιστεύω ὅτι ἀπὸ τὸν φόβον του θὰ ἔκαμνε τὴν ὁμολογίαν ποὺ του ἐζήτουν. Ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον καιρός. Ὁ κ. Δήμαρχος εἶχεν ἤδη ἀποσυρθῆ, καὶ δὲν ἔμενε πάρα μόνον ὁ ἀγροφύλαξ, ὁ ὁποῖος ἠτοιμάζετο νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασιν. Διότι ὁ μπάρμπ' Ἀναστάσης ἐξετέλει καὶ χρέη δεσμοφύλακος.

«Ἐμπρός!» εἶπε πρὸς τὸν μικρὸν τυχοδιώκτην, τὸν ὁποῖον θὰ ἐνόμιζέ τις καταληφθέντα ὑπὸ παραλυσίας ἢ ἠλιθιότητος.

«Θά το πιῆς καὶ αὐτὸ τὸ ποτήρι, ἐ-

«Ἔλα 'ς τὴ φυλακή, ἐμπρός, μάρς!»

τελείωσε! ἂν εἶνε πικρό, τόσῳ τὸ χειρότερον γιὰ σένα. Ἔλα 'ς τὴ φυλακή, ἐμπρός, μάρς!»

Καὶ ὁ μπάρμπ' Ἀναστάσης ἔδραξε τὴν χεῖρα τοῦ καταδίκου, ὁ ὁποῖος ἀφέθη νὰ συρθῇ ὡς νευρόσπαστον· ἀλλὰ νέοι γιουχαϊσμοί τον ἐπερίμεναν εἰς τὴν θύραν καὶ τὸν ἔκαμαν νὰ συνέλθῃ. Προσεπάθησε νὰμυνθῇ κατὰ τῆς χλεύης, ἡ ὁποία τὸν περιέβαλλεν· ἐγέλα, ἐτραγῳδοῦσε, ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰς ἀστειότητας· ἀλλὰ τὰ ἔκαμνεν ὅλα ἀδεξίως καὶ βεβιασμένως, ὑπῆρχε δὲ πολλὴ πικρία ὑπὸ τὴν φαινομενικὴν αὐτὴν χαράν.

Αἱ τοιοῦτου εἴδους σκηναὶ εἶνε δυστυχῶς συχναὶ εἰς εὐρύτερα θέατρα, καὶ τὰ δικαστικὰ χρονικὰ μᾶς διδάσκουν ὅτι πολλάκις διάσημοι κακοῦργοι ἐβάδισαν σταθερῷ τῷ ποδὶ πρὸς τὴν τιμωρίαν. Ψεῦδος! ἠρωϊσμὸς δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἀτιμίᾳ. Ἡ ἀδιαφορία, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, εἶνε προσωπεῖον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ὁ κατάδικος ζητεῖ νὰ κρύψῃ τὴν ἀτιμίαν του. Οὕτω τὸ ἔγκλημα ἔχει τὴν ὑποκρισίαν του, ὅπως καὶ ἡ ἀρετὴ τὴν ἰδικήν της. Μὴ πιστεύετε εἰς τὴν φαιδρὰν ὄψιν τῶν κακούργων!

«Ἐφθάσαμε, ἐδῶ εἶνε» εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ μπάρμπ' Ἀναστάσης εἰσάγων τὸν αἰχμάλωτόν του εἰς μικρόν τινα οἰκίσκον, πλησίον τοῦ ἰδικοῦ του. «Εἶνε λίγο σκοτεινά, ἀλλὰ δὲν πειράζει· τὸ σκοτάδι θὰ σου ἀσπρίσῃ τὸ πετσί, ἔχεις ἀνάγκη. Ἔπειτα ἀπὸ ἡσυχία ἐδῶ μέσα ὅση θές· κανεὶς δὲν θὰ σου ταράξῃ τοὺς συλλογισμούς· καὶ ποιὸς εἰξεύρει, μὲ τὴ σκέψι ἠμπορεῖ σιγὰ σιγὰ νὰ θυμηθῇς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου πατέρα σου!»

Ταῦτα εἰπὼν ὁ μπάρμπ' Ἀναστάσης ἐξῆλθεν, ἔκλεισε τὴν θύραν, ἡ ὁποία ἔτριξε βαρέως ἐπὶ τῶν ἐσκωριασμένων τηγοστροφέων καὶ εἰς τὰ ὦτα τοῦ Γιαννάκη ἀντήχησεν ἀπαισίως τὸ διπλοῦν κρὶκ-κρὰκ τῆς μεγάλης κλειδαριᾶς.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΣΤΑΘΗ

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΝ

[Ἡ σκηνὴ παριστᾷ λιβάδιον. Ὁ Στάθης, μικρὸς χωρικός, παρουσιάζεται κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας πτηνόν, ὑπὸ δὲ τὴν μασχάλην δέσμην κλάδων λυγαριᾶς.]

ΣΤΑΘΗΣ, περιχαρής.

Τύχη πού την εἶχα ὅμως! Ἐκεῖ που ἔβλεπα τὴν καρδερίνα τῆς κυρᾶ Πέτρενας νὰ σου κ' ἔρχεται ἕνας πυρρούλας, μὲ κατάμαυρο σὰν κάρβουνο κεφάλι καὶ μὲ στῆθος κόκκινο σὰν τὴ φωτιά, καὶ κολᾷ ἐπάνω 'ς τὸ κλουβί της· ἐγὼ δὲν χάνω καιρό· ἁπλόνω ἔξαφνα τὸ χέρι μου καὶ τὸν ἁρπάζω! Δὲν ξέρω κ' ἐγὼ τί νὰ 'πῶ: τόση πεῖνα εἶχε, ἢ μανία τον ἔπιασε νὰ γνωρισθῇ μὲ τὰ κλουβιά; Ἔννοια σου, πουλάκι μου, ἀφοῦ σ' ἀρέσουν τόσο, θὰ τα δοκιμάσῃς. Νά, βλέπεις αὐτὲς τὲς λυγαριές; εἶνε γιὰ σένα· τὰς ἔκοψα νὰ σου κάμω ἕνα κλουβάκι· ἔχω πλέξῃ καλάθια καὶ καλάθια ἐγώ, κ' ἕνα κλουβὶ δὲν θὰ καταφέρω; Ὡς που νὰ το κάμω ὅμως, σύ, πουλί μου, θὰ καθήσῃς φρόνιμα ἐδῶ, κάτω ἀπὸ τὸ καπέλο μου. (Θέτει τὸν πῖλόν του ἐπὶ τῆς χλόης καὶ ὑπ' αὐτὸν τὸ πτηνόν). Εἶνε κάπως σκοτεινὰ ἐκεῖ ἀπὸ κάτω, ἀλλὰ ὑπομονή, σὲ μισὴ ὥρα τὸ πολὺ θὰ σε βάλω μέσα σὲ ὁλόφωτο σπιτάκι. (Κάθηται καὶ ἀρχίζει νὰ κατασκευάζῃ ἓν κλωβίον. Τραγῳδεῖ):

Τὴ λυγαριὰ καλάθι σοῦ τὴν κάνω
ὡς που νὰ 'κῇ τὸ στόμα σου κρομμύδι.
Παράδες νὰ μαζεύω δὲν προφθάνω,
κ' εἶμαι τὸ πρῶτο τοῦ χωριοῦ στολίδι.

Πλέκω τὰ κλωνάρια
μ' ἀστραπῆς γοργάδα,
καὶ σὰν μανιτάρια
βγαίνουν 'ς τὴν ἀράδα
τὰ καλάθια π' ὅλοι
ἐπαινοῦν 'στὴν πόλι.

Καλά που δὲν ἦτον ἐκεῖ ἡ κυρὰ Πέτρενα ὅταν ἔπιασα τὸν πυρρούλα! θά τον ἤθελε δικόν της βέβαια, γιατί 'ς τὸ χωριό μας εἶνε σπάνια αὐτὰ τὰ πουλιά. (Στρεφόμενος πρὸς τὸ μέρος τοῦ πίλου). Νἄξερες πῶς θέλω νά σε κρατήσω, πυρρούλα μου! Ἀλλὰ τί νὰ κάμω; ἡ δουλειές, βλέπεις, δὲν πᾶνε καλά. Ὁ πατέρας μου κ' ἐγὼ κάνουμε τὰ πειὸ καλά καὶ τὰ πειὸ γερὰ καλάθια, μὰ ἔλα που ὁ κόσμος δὲν ξέρει νά τα ἐκτιμήση. Καὶ ἔτσι μένουμε πάντα πτωχοί, καὶ μέσα 'ς ἕνα πτωχὸ σπίτι, βλέπεις, δίνει βάρος ἕνα στόμα παραπάνω. Μὴ λυπᾶσαι ὅμως, καλλίτερα γιὰ σένα. Ξέρεις ποῦ θά σε φέρω ἄμα τελειώσω τὸ κλουδί σου; Εὑρέ το ἂν εἰμπορῆς! ἐκεῖ κάτω 'ς αὐτὴν τὴν μεγάλην ἔπαυλιν, κύριε πυρρούλα· καὶ θά σε προσφέρω εἰς ἕνα ὡραῖο κοριτσάκι που κατοικεῖ ἐκεῖ μέσα. Τὸ λένε Ξανθούλα, καὶ εἶνε ξανθὴ ὄνομα καὶ πρᾶγμα, ἔχει μαλλιά που λάμπουνε 'ς τον ἥλιο σὰν χρυσάφι καὶ κάτι μάτια γαλανὰ σὰν τοὐρανοῦ τὸ χρῶμα. Καὶ εἶνε τόσο καλή! τόσο συμπαθητική! θά σ' ἀγαπᾷ, θά σε περιποιῆται· θὰ ἰδῆς τί καλά που θὰ περνᾷς ἐκεῖ μέσα.

(Μὲ πόνον). Ἔπειτα κ' ἐγὼ θὰ ἔχω τὴν ἀμοιβή μου· διὰ νὰ μ' εὐχαριστήση, κάτι θά μου δώση βέβαια κ' ἐκείνη. Ποτὲ δὲν μ' ἀφίνει νὰ φύγω χωρὶς νά μου δώση δύο τρεῖς δεκάρες ὅταν της πηγαίνω ἄνθη ἢ πεταλοῦδες. Δι' ἕνα πουλί, δι' ἕνα τόσον ὡραῖο πουλί, θά μου δώση... πόσα λὲς νά μου δώση; καμμιὰ πενηνταριὰ λεπτά, ἴσως καὶ μία δραχμή. Ὄχι, ἂς εἰποῦμε πενῆντα λεπτά, διὰ νὰ εἴμεθα μέσα. Πενῆντα λεπτά, εἶνε κάτι τι! θά τα δώσω εὐθὺς τῆς μητέρας καὶ θὰ εὐχαριστηθῆ πολύ. (Τραγῳδεῖ):

Πλέκω τὰ κλωνάρια
μ' ἀστραπῆς γοργάδα...

Ὄχι! μοῦ ἔρχεται μία ἄλλη ἰδέα. Αὔριο εἶνε τὸ πανηγύρι 'ς τὸ χωριό· θὰ ἔχουν βέβαια καὶ λαχεῖο καθὼς πέρισυ. Μὲ τὰ πενῆντα μου λεπτὰ εἰμπορῶ νὰ πάρω πέντε ἀριθμούς· πρέπει νὰ ἔχω μεγάλη ἀτυχία διὰ νὰ μὴ κερδήσω, μέσα σὲ πέντε ἀριθμούς, κανένα πρᾶγμα, καμμία παχειὰ χῆνα. Θὰ κερδήσω, εἶμαι βέβαιος, θὰ κερδήσω τὴ χῆνα· αὐτὴν προτιμῶ. Καὶ τότε, ὤχ! τί τραπέζι ἔχει νὰ γίνῃ τὴν Κυριακή! θὰ προσκαλέσωμε τοὺς θείους, τὰς θείας, τοὺς ἐξαδέλφους, τὰς ἐξαδέλφας, ὅλο τὸ συγγενολόγι τέλος πάντων· τέτοιο φαγὶ δὲν το τρώγουν συχνά! [Γελᾷ]. Βλέπεις λοιπόν, πυρρούλα μου, πῶς εἶν' εὔκολο νὰ μεταβληθῆς σὲ παχειὰ χῆνα; Ἀλλ' ἂς κάμω γρήγορα, νὰ τελειώσω τὸ κλουδί σου.

Πλέκω τὰ κλωνάρια
μ' ἀστραπῆς γοργάδα...

Ὅμως, ἂν την φᾶμε τὴ χῆνα τὴν Κυριακή, θὰ εἶνε φαγωμένη πειὰ τὴ Δευτέρα, καὶ τότε..., τότε... (Σκέπτεται). Ἀ! ὄχι, ἔχω μίαν ἄλλην ἰδέα. Ἄμα πάρω τὴ χῆνα θὰ την πωλήσω. Ἕξη δραχμὲς πουλιέται μιὰ χαρά, μιὰ τέτοια παχειά, κάτασπρη χῆνα. Ποτὲ μου δὲν εἶδα καλλίτερη. Πιστεύω νἀξίζη ἕξη δραχμές!... Ἄς βάλωμε πέντε, διὰ νὰ εἴμεθα μέσα. Θὰ εἶνε νόστιμο νὰ δώσω τῆς μητέρας πέντε δραχμοῦλες!

Γιὰ στάσου ὅμως! ἔχω μίαν ἄλλην ἰδέα· μὲ τὲς πέντε δραχμές μου, ἀγοράζω κλωστές, βελόνες, καρφίτσες καὶ γυρίζω 'ς τὰ κοντινὰ χωριὰ καὶ τες πουλῶ. Ἔτσι διπλασιάζω τὸ κεφάλαιό μου ὡς το βράδυ. Ἔχω λοιπὸν δέκα δραχμές. Τὴν ἄλλην ἡμέρα ἐξακολουθῶ τὸ ἐμπόριο μὲ τὴν ἴδια ἐπιτυχία καὶ κάθε 'μέρα διπλασιάζω τὰ κεφάλαιά μου· εἰς τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος θὰ ἔχω σχηματίση ἕνα καλὸ κομπόδεμα. Ἀγοράζω τότε ἕνα φόρτωμα ἐμπορεύματα, καὶ γίνομαι σωστὸς πραγματευτής. Εἶνε καλλίτερα, παρὰ νὰ κάθωμαι νὰ κάνω καλάθια που δὲν πωλοῦνται.

Τοὺς πραγματευτὰς τοὺς ἐζήλευσα πάντοτε. Βλέπουν τόπους, καλέ, βλέπουν πολιτεῖες! καὶ ὅταν εἶνε κ' ἔξυπνοι, κάνουν καλὲς δουλειές. Ἐγώ, θὰ καταφέρνω εὔκολα τὸν κόσμο νἀγοράζη ἀπὸ μένα: «Ἔλα, κοκωνίτσα μου, θὰ λέγω, πᾶρε τὴν αὐτὴ τὴ χρυσὴ κτένα, νὰ καρφώνῃς τὰ ὡραῖα σου τὰ μαῦρα μαλλιά. Καὶ σύ, εὔμορφη ξανθομαλλοῦσα, πᾶρε αὐτὴ τὴν οὐρανιὰ κορδέλλα.» Καὶ ἄμα βλέπω καμμιὰ ἐργατικὴ κόρη, θά της λέγω: «Πᾶρε ἀπὸ τὲς βελόνες μου, κοκωνίτσα μου, δὲν ὑπάρχουν καλλίτερες. Πᾶρε καὶ κλωστὴ νὰ ἔχῃς, πᾶρε τώρα που ἠύρες τὴν εὐκαιρία, δὲν κόβεται ποτὲ ἡ κλωστή μου». Καὶ ἔτσι θὰ μαζεύω παρᾶ μὲ οὐρά.

Ἀ! πῶς μ' ἀρέσει νὰ εἶμαι πραγματευτής, νὰ ἔχω ἕνα φόρτωμα ἐμπορεύματα 'ς τὸν ὦμο μου καὶ ἕνα καλὸ κομπόδεμα 'ς τὴν τσέπη!

Πόσοι καὶ πόσοι ἀπὸ πραγματευταὶ κατήντησαν νὰ γίνουν πλουσιώτατοι. Ἐγώ, ἐν πρώτοις, δὲν θἀφήσω τὸ ἐμπόριο πρὶν γίνω ἑκατομμυριοῦχος. Τότε θἀγοράσω εὐθὺς μίαν μεγάλην, πολὺ μεγάλην ἔπαυλιν καὶ θὰ βάλω μέσα τοὺς γονεῖς μου νὰ κατοικοῦν. Ἀ! πῶς θὰ εὐχαριστηθοῦν!... Ὄχι ὅμως, νομίζω ὅτι ἡ ἔπαυλις δὲν θά τους ἀρέσῃ τόσο πολὺ καὶ θὰ ἐπροτίμοῦσαν ἕνα καλὸ κτῆμα, τὸ καλλίτερο που θὰ εὕρω, μὲ τὰ χωράφια του, μὲ τὰ λιβάδια του, μὲ τὰ περιβόλια του, μὲ τἀμπέλια του. Καὶ θὰ βάλω μέσα κότες, θὰ βάλω χοίρους, θὰ βάλω ἀγελάδες θὰ βάλω ἄλογα, καὶ τέλος θὰ βάλω ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται δι' ἕνα πολὺ καλὸ κτῆμα. Ὤχ! πατερούλη μου! ὤχ! μητερούλα μου! θὰ ζῆτε σὰν βασιλεῖς· καὶ ἂν θέλετε νὰ κάνωμε ἀκόμη καλάθια 'στὸ σπίτι, θὰ τα κάνωμε ἔτσι... (Σκέπτεται). Ἀ! ὄχι, ἔχω μίαν ἄλλην ἰδέα. Ἄμα πάρω τὴ χῆνα θὰ την πωλήσω. Ἕξη δραχμὲς πουλιέται μιὰ χαρά, μιὰ τέτοια παχειά, κάτασπρη χῆνα. Ποτὲ μου δὲν εἶδα καλλίτερη. Πιστεύω νἀξίζη ἕξη δραχμές!... Ἄς βάλωμε πέντε, διὰ νὰ εἴμεθα μέσα. Θὰ εἶνε νόστιμο νὰ δώσω τῆς μητέρας πέντε δραχμοῦλες!

Γιὰ στάσου ὅμως! ἔχω μίαν ἄλλην ἰδέα· μὲ τὲς πέντε δραχμές μου, ἀγοράζω κλωστές, βελόνες, καρφίτσες καὶ γυρίζω 'ς τὰ κοντινὰ χωριὰ καὶ τες πουλῶ. Ἔτσι διπλασιάζω τὸ κεφάλαιό μου ὡς το βράδυ. Ἔχω λοιπὸν δέκα δραχμές. Τὴν ἄλλην ἡμέρα ἐξακολουθῶ τὸ ἐμπόριο μὲ τὴν ἴδια ἐπιτυχία καὶ κάθε 'μέρα διπλασιάζω τὰ κεφάλαιά μου· εἰς τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος θὰ ἔχω σχηματίση ἕνα καλὸ κομπόδεμα. Ἀγοράζω τότε ἕνα φόρτωμα ἐμπορεύματα, καὶ γίνομαι σωστὸς πραγματευτής. Εἶνε καλλίτερα, παρὰ νὰ κάθωμαι νὰ κάνω καλάθια που δὲν πωλοῦνται.

Τοὺς πραγματευτὰς τοὺς ἐζήλευσα πάντοτε. Βλέπουν τόπους, καλέ, βλέπουν πολιτεῖες! καὶ ὅταν εἶνε κ' ἔξυπνοι, κάνουν καλὲς δουλειές. Ἐγώ, θὰ καταφέρνω εὔκολα τὸν κόσμο νἀγοράζη ἀπὸ μένα: «Ἔλα, κοκωνίτσα μου, θὰ λέγω, πᾶρε τὴν αὐτὴ τὴ χρυσὴ κτένα, νὰ καρφώνῃς τὰ ὡραῖα σου τὰ μαῦρα μαλλιά. Καὶ σύ, εὔμορφη ξανθομαλλοῦσα, πᾶρε αὐτὴ τὴν οὐρανιὰ κορδέλλα.» Καὶ ἄμα βλέπω καμμιὰ ἐργατικὴ κόρη, θά της λέγω: «Πᾶρε ἀπὸ τὲς βελόνες μου, κοκωνίτσα μου, δὲν ὑπάρχουν καλλίτερες. Πᾶρε καὶ κλωστὴ νὰ ἔχῃς, πᾶρε τώρα που ἠύρες τὴν εὐκαιρία, δὲν κόβεται ποτὲ ἡ κλωστή μου». Καὶ ἔτσι θὰ μαζεύω παρᾶ μὲ οὐρά.

Ἀ! πῶς μ' ἀρέσει νὰ εἶμαι πραγματευτής, νὰ ἔχω ἕνα φόρτωμα ἐμπορεύματα 'ς τὸν ὦμο μου καὶ ἕνα καλὸ κομπόδεμα 'ς τὴν τσέπη!

Πόσοι καὶ πόσοι ἀπὸ πραγματευταὶ κατήντησαν νὰ γίνουν πλουσιώτατοι. Ἐγώ, ἐν πρώτοις, δὲν θἀφήσω τὸ ἐμπόριο πρὶν γίνω ἑκατομμυριοῦχος. Τότε θἀγοράσω εὐθὺς μίαν μεγάλην, πολὺ μεγάλην ἔπαυλιν καὶ θὰ βάλω μέσα τοὺς γονεῖς μου νὰ κατοικοῦν. Ἀ! πῶς θὰ εὐχαριστηθοῦν!... Ὄχι ὅμως, νομίζω ὅτι ἡ ἔπαυλις δὲν θά τους ἀρέσῃ τόσο πολὺ καὶ θὰ ἐπροτίμοῦσαν ἕνα καλὸ κτῆμα, τὸ καλλίτερο που θὰ εὕρω, μὲ τὰ χωράφια του, μὲ τὰ λιβάδια του, μὲ τὰ περιβόλια του, μὲ τἀμπέλια του. Καὶ θὰ βάλω μέσα κότες, θὰ βάλω χοίρους, θὰ βάλω ἀγελάδες θὰ βάλω ἄλογα, καὶ τέλος θὰ βάλω ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται δι' ἕνα πολὺ καλὸ κτῆμα. Ὤχ! πατερούλη μου! ὤχ! μητερούλα μου! θὰ ζῆτε σὰν βασιλεῖς· καὶ ἂν θέλετε νὰ κάνωμε ἀκόμη καλάθια 'στὸ σπίτι, θὰ τα κάνωμε ἔτσι... μὲ διασκέδασι.

Πλέκω τὰ κλωνάρια
μ' ἀστραπῆς γοργάδα...

Καὶ ὕστερα, θὰ 'πανδρεύσω τὰς ἀδελφάς μου μὲ καλοὺς γαμβρούς, μὲ τὸν Χαραλάμπη καὶ μὲ τὸν Μανώλη τοὺς φίλους μου· καὶ ἀργότερα, εἰμπορεῖ νὰ θελήσω κ' ἐγὼ νὰ 'πανδρευθῶ. Ποίαν ὅμως νὰ πάρω; γιατί, ξέρετε, ἐγὼ εἶμαι πολύ, πάρα πολὺ δύσκολος 'ς τὴν 'πανδρειά. Καὶ φυσικά, ὅταν εἶνε κανεὶς τόσον πλούσιος...

(Σκέπτεται ἐπ' ὀλίγον) Καλ' ἀλήθεια! γιατί τάχα νὰ μὴ ζητήσω τὴν Ξανθούλα; Ὁ πατέρας της ἔχει ἔπαυλιν, ἀλλὰ κ' ἐγὼ ἔχω· εἶνε ἑκατομμυριοῦχος ὁ πατέρας της, ἀλλὰ κ' ἐγὼ εἶμαι· καὶ ἂν αὐτὴ εἶνε ὡραία νύφη, εἶμαι κ' ἐγώ... δηλαδὴ θὰ γίνω καλὸς γαμβρός.

Λοιπὸν ἀπεφασίσθη, θὰ πάρω τὴν Ξανθούλα, καὶ ἂν ὁ πυρρούλας ζῇ ἀκόμη ἕως τότε, δὲν πρέπει νὰ του φανῶ ἀγνώμων· θὰ του φέρω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ἕνα χρυσὸ κλουδὶ καὶ θὰ τὸν τρέφω μὲ παντεσπάνι. Ἀ! πρέπει νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες.

Ναί, πουλάκι μου καλό, ἔτσι εἶνε. Νά, τὸ κλουδάκι σου ἐτελείωσε πειά, ἔλα νά σε βάλω μέσα. (Ἐκτείνει τὴν χεῖρα διὰ νὰ λάβῃ τὸ πτηνόν· ἀλλὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀνοιγεῖ ἀνέμου ἀνατρέπει τὸν πίλον καὶ ὁ πυρρούλας φεύγει). Ἀ! Θεέ μου... ἔφυγε!... Κατηραμένε ἄνεμε!... Πᾶνε ὅλα, τὰ ἐμπορεύματα, τὰ ἑκατομμύρια, ἡ ἔπαυλις, τὸ κτῆμα, ὅλα, ὅλα ἔφυγαν!... Κατηραμένε ἄνεμε!... ἀλλὰ τί μου πταίει ὁ ἄνεμος; ἐγὼ εἶμαι μωρὸς που δὲν τὸ προσέβλεψα! (Κτυπᾷ τὸ στῆθός του διὰ τῶν γρόνθων). Ἠλίθιε, δύσκολο ἦτον, ἔ; νὰ βάλῃς ὀλίγες πέτρες ἐπάνω 'ς τὸ γῦρο τοῦ καπέλου! (Κτυπᾷ τὴν κεφαλήν του) Καὶ τὸ περισσότερο λυποῦμαι διὰ τοὺς γονεῖς μου· ἂν τους ἔμενε τοὐλάχιστον τὸ κτῆμα, δὲν θά μ' ἔμελέ που ἔχασα τὴν ἔπαυλιν. Ἀλλὰ τίποτε, τίποτε δὲν ἔμεινε, ὅλα ἐχάθηκαν!... Ἐπὶ τέλους, τί τὸ ὄφελος; καὶ ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ ἂν καθήσω νὰ γρονθοκοπιέμαι καὶ νὰ κλαίω τὴ μοῖρα μου, ἡ περιουσία μου δὲν ξανάρχεται. Πρέπει νά το πάρω ἀπόφασι. Ἴσως ἄλλη φορὰ μοῦ παρουσιασθῇ καλλίτερη τύχη, τύχη που νὰ μὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἄνεμο καὶ ἀπὸ τὴν κουταμάρα μου, καὶ νὰ γίνω πραγματευτής, καὶ τότε...

Ἐν τούτοις ὅμως τώρα πρέπει νὰ ἀρχίσωμε καὶ πάλιν τὰ καλάθια μας.

Πλέκω τὰ κλωνάρια
μ' ἀστραπῆς γοργάδα
καὶ σὰν μανιτάρια
βγαίνουν 'ς τὴν ἀράδα
τὰ καλάθια π' ὅλοι
ἐπαινοῦν 'ς τὴν πόλι.

[Χαιρετᾷ τὸ κοινόν. Ἡ αὐλαία πίπτει].

ΝΙΚΟΣ ΑΡΙΦΡΩΝ

[Ὡς ὑπεσχέθημεν ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ δημοσιεύομεν χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας ἐκ τοῦ βραβευθέντος «Ἀναγνωσματαρίου» τοῦ κ. Ἀριστοτ. Π. Κουρτίδου τὸ ἑπόμενον διήγημα].

Ἡμέραν τινὰ τοῦ χειμῶνος παιδίον δώδεκα ἐτῶν ὀνομαζόμενον Κλεάνθης ἐπέστρεφεν ἐκ τοῦ σχολείου. Τὴν πρωΐαν εἶχε πέσει χιὼν αἱ δὲ στέγαι καὶ οἱ δρόμοι ἦσαν κατάλευκοι. Τὸ παιδίον ἐφόρει ὡραῖα καὶ θερμὰ ἐνδύματα, καινουργῆ ὑποδήματα καὶ χειρόκτια.

Δὲν ἐκρύωνε· ἐστάθη δὲ εἰς ἄκραν τινὰ τοῦ δρόμου καὶ παρετήρει δύο στρουθία, τὰ ὁποῖα ἐπέτων ἀπὸ στέγης εἰς στέγην, καὶ ἐσκάλιζον τὴν χιόνα μὲ τὸ ράμφος αὐτῶν διὰ νὰ εὕρωσι σπόρον τινὰ ἢ σκώληκα. Εἶχε δὲ ὅλην τὴν προσοχήν του εἰς τὰ πτηνά, ὅτε ἔξαφνα ἕν ἄλλο παιδίον ἦλθε καὶ ἐστάθη πλησίον του.

Ἦτο ρακένδυτον, ἀνυπόδητον καὶ ἔτρεμεν ἐκ τοῦ ψύχους.

— Καλό μου ἀφεντόπουλο, εἶπεν εἰς τὸν Κλεάνθην, μήπως σοῦ εὑρίσκεται κανένα ζευγάρι παλαιὰ ὑποδήματα;

— Ἔχω, εἶπεν ὁ Κλεάνθης, ἔλα εἰς τὸ σπίτι νὰ σοῦ τὰ δώσω.

Καὶ παρακολουθούμενος ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ παιδίου διηυθύνθη εἰς τὴν οἰκίαν των. Ἐκεῖ ὡδήγησεν αὐτὸ εἰς τὸ μαγαρεῖον καὶ τῷ εἶπε·

— Ζεστάσου καὶ περίμενέ με.

Ἔπειτα ἔτρεξεν εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου ἦτο ἡ μήτηρ του, ἔπεσεν εἰς τὴν ἀγκάλην της καὶ τῇ εἶπε·

— Μητέρα, μίαν χάριν ἂν μ' ἀγαπᾷς!

Καὶ περιέγραψεν εἰς αὐτὴν τὴν δυστυχίαν τοῦ πτωχοῦ παιδίου. Ἡ μήτηρ του Κλεάνθους ἦτο ἀγαθὴ καὶ εὔσπλαγχνος γυνή· ἂν πτωχός τις ἐζήτει τὴν βοήθειάν της, οὐδέποτε τὸν ἄφινε νἀναχωρήσῃ μὲ κενὰς χεῖρας· ἀλλὰ δὲν περιμένε νὰ ἔλθωσιν οἱ πτωχοὶ εἰς τὴν θύραν της· τοὺς ἐζήτει αὐτὴ καὶ τοὺς εὕρισκε. Εἰς πόσας πτωχὰς οἰκογενείας, αἱ ὁποῖαι ἠσθάνοντο ἐντροπὴν νὰ ζητήσωσιν ἐλεημοσύνην, ἔδιδεν ἐπίτηδες ἐργασίαν διὰ νὰ τὰς βοηθήσῃ! Ὅπου εἰσήρχετο, ἔπαυον τὰ δάκρυα καὶ εἰσήρχετο μετ' αὐτῆς ἡ παρηγορία· διὰ τοῦτο οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ δυστυχεῖς, πρὶν κοιμηθῶσι τὴν νύκτα, παρεκάλουν τὴν Παναγίαν πρὸ τοῦ εἰκονοστασίου των περισσότερον ὑπὲρ τῆς ζωῆς αὐτῆς παρὰ ὑπὲρ τῆς ἰδικῆς των. Ἡ μήτηρ τοῦ Κλεάνθους κατέβη μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ μαγειρεῖον. Καθὼς εἶδε τὸ πτωχὸν παιδίον, διέταξε τὴν ὑπηρέτριαν νὰ τῷ δώσῃ ζωμὸν διὰ νὰ θερμανθῇ, καὶ ἄρτον καὶ φαγητόν. Ἔπειτα ἀνέβη εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ υἱοῦ της, ἔλαβε μίαν παλαιὰν χειμερινὴν ἐνδυμασίαν αὐτοῦ καὶ ζεῦγος μαλλίνων περιποδίων καὶ τὰ παλαιὰ ὑποδήματά του καὶ εἶπεν εἰς τὸν Κλεάνθην·

— Δός τα σύ, μὲ τὰ χέρια σου!

Φαντάζεσθε τὴν χαρὰν τοῦ πτωχοῦ παιδίου.

Ἀφ' οὗ δ' ἐνεδύθη καὶ ἡτοιμάσθη ν' ἀναχωρήσῃ, ἡ μήτηρ τοῦ Κλεάνθους τῷ εἶπε·

— Παιδάκι μου, νὰ περνᾷς κάθε ἡμέραν ἀπ' ἐδῶ.

Ὅτε τὸ πτωχὸν παιδίον ἐπανῆλθε τὴν ἐπαύριον ὁ Κλεάνθης τὸ ἠρώτησε·

— Πῶς σὲ λέγουν;

— Ἀνδρέα, ἀπεκρίθη ἐκεῖνο.

— Ἔχεις μητέρα, Ἀνδρέα;

— Ὄχι· οὔτε πατέρα οὔτε μητέρα· ὁ πατέρας μου ἦτο κτίστης, ἔπεσεν ἀπὸ ἓν ὑψηλὸν παράθυρον καὶ ἐσκοτώθη· ἡ μητέρα μου, ἀπέθανε, εἶνε δύο μῆνες τώρα· μ' ἐφίλησε πολύ, μ' ἀφῆκε τὴν εὐχήν της, μοῦ ἔδωκε παραγγελίαν νὰ γίνω καλὸς ἄνθρωπος καὶ ἐξεψύχησε.

Ἄλλην τινὰ ἡμέραν ἠρώτησεν ὁ Κλεάνθης·

— Εἰξεύρεις γράμματα, Ἀνδρέα;

— Ὄχι, εἶπε τὸ παιδίον μετὰ λύπης μεγάλης.

— Καὶ θέλεις νὰ μάθῃς;

— Καὶ μ' ἐρωτᾷς, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας, καὶ οἱ ὀφθαλμοί του ἔλαμψαν.

— Καλὰ λοιπόν, ἀπὸ αὔριον θὰ σοῦ κάμω ἀρχήν.

Καὶ ἤρχισε τὴν διδασκαλίαν ἔν τινι δωματίῳ, τὸ ὁποῖον ἦτο πλησίον τοῦ κήπου.

Δὲν εἶχεν εἴπῃ εἰς κανένα ὅτι ἐδίδασκε τὸ πτωχὸν παιδίον· εἶχεν ἀκούσῃ παρὰ τῆς μητρός του, ὅτι ἡ εὐεργεσία ὅσον μυστικὴ γίνεται τόσῳ μεγαλειτέραν ἀξίαν ἔχει.

Ἓν δειλινὸν ἐν ᾧ ἐδίδασκε πρόσθεσιν ἤκουσε κρότον πλησίον τοῦ παραθύρου τοῦ δωματίου.

Ἐσηκώθη καὶ παρετήρησε μὴ ἦτο κανείς.

— Θὰ εἶνε ἡ γάτα μας, εἶπε μὲ τὸν νοῦν του.

Τὴν ἑσπέραν ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Κλεάνθους παρετήρουν αὐτὸν παραδόξως καὶ ἐμειδίων· ἀλλ' ὁ Κλεάνθης ἔχων ὅλην τὴν προσοχήν του εἰς τὴν ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ γράψῃ διὰ τὸ σχολεῖον, δὲν ἐνόησε τίποτε.

Τὴν ἐπαύριον εἰς τὴν τράπεζαν, ὅτε ἔλαβε τὸ χειρόμακτρόν του εἰς τὰς χεῖρας ἔμεινεν ἔκπληκτος· ἐντὸς τοῦ πινακίου του ἦτο ἓν βιβλίον χρυσοδεμένον· εἰς τὴν πρώτην σελίδα αὐτοῦ διεκρίνετο χαρτίον διπλωμένον, τὸ ἔλαβε καὶ τὸ ἀνέγνωσε·

«Παρακαλεῖται ὁ Κλεάνθης νὰ εἴπῃ εἰς τὸν μαθητήν του ὅτι ἀπὸ σήμερον τὸν παραλαμβάνομεν εἰς τὴν οἰκίαν μας διὰ νὰ φωνίζῃ καὶ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ σχολεῖον.»

Τὸ γράψιμον ἦτο τοῦ πατρός του.

— Ἀ! ἀνεφώνησεν ὁ Κλεάνθης, καὶ προσέβλεπεν εὐτυχής, ἀλλ' ἐν ἀμηχανίᾳ, ποτὲ τὸν πατέρα του ποτὲ τὴν μητέρα του.

— Τώρα ἴσως θ' ἀπορῆς πῶς ἐμάθομεν τὸ μυστικόν σου, εἶπε μειδιῶν ὁ πατήρ του. Εἶχα κατεβῆ εἰς τὸν κῆπον· ἔξαφνα ἤκουσα δύο παιδικὰς φωνὰς νὰ ὁμιλοῦν διὰ χιλιάδας καὶ ἑκατομμύρια· ἐγνώρισα τὴν φωνήν σου· ἔκυψα ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ σᾶς εἶδα· σὲ ἤκουσα καὶ πῶς παραδίδεις. Ὁ μαθητής σου ὅμως εἶνε πολὺ καλλίτερος ἀπὸ σὲ ὡς διδάσκαλον· πολὺ ἔξυπνον παιδὶ ὁ Ἀνδρέας.

— Ὤ, πολὺ ἔξυπνον! εἶπε μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὁ Κλεάνθης· φαντασθῆτε ὅτι, χωρὶς νὰ τὸ μάθῃ ἀπὸ τὴν Ἀριθμητικήν, εὑρῆκε μὲ τὸν νοῦν του ὅτι τὸ ἄθροισμα εἶνε ἴσον μὲ τοὺς προσθετέους.

— Ἐγὼ παρήγγειλα εἰς τὴν ὑπηρέτριαν νὰ τῷ ἑτοιμάσῃ ἕνα κρεββατάκι, εἶπεν ἡ μήτηρ.

Ὅτε ἦλθεν ὁ Ἀνδρέας, ὁ Κλεάνθης ἔτρεξε πρὸς αὐτὸν καὶ, ἀκτινοβολῶν ἐκ χαρᾶς, τῷ εἶπε·

— Ἀνδρέα, τώρα θὰ κοιμᾶσαι εἰς τὸ σπίτι μας... τὸ εἶπεν ὁ πατέρας... θὰ πηγαίνῃς καὶ εἰς τὸ σχολεῖον!

Καὶ ὁ Ἀνδρέας ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του διὰ τῶν δύο χειρῶν του καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ, χωρὶς νὰ δύναται νὰ εἴπῃ λέξιν.

Τόση ἦτο ἡ χαρά του, ἡ εὐτυχία του, ἡ εὐγνωμοσύνη του!

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΗ

Α'.

Ἦτο μίαν φοράν, — ἀρχίζει ὡς παραμύθι· καὶ ὅμως εἶνε ἀληθεστάτη ἡ ἱστορία τὴν ὁποίαν θὰ σας διηγηθῶ — μία μικρὰ κόρη ὀνομαζομένη Μυρτώ.

Ἦτο χαριέστατον κοράσιον ἡ μικρὰ Μυρτὼ καὶ τόσον ὡραία ὥστε ὅλοι την ἔβλεπον μὲ θαυμασμὸν ὅταν διήρχετο. Ἦτο προσέτι πολὺ εὐφυὴς καὶ φιλάνθρωπος· ἐμάνθανεν εὐκόλως ὅ,τι τὴν ἐδίδασκον καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς πτωχοὺς χωρὶς νὰ τὴν παρακαλοῦν.

Καὶ ὅμως, ... (ἄχ! αὐτὰ τὰ ὅ μ ω ς διατί νὰ ὑπάρχουν τόσον συχνά!) ὅμως

διατί ὅσοι την ἐγνώριζον δέν την ἠγάπων ἀφοῦ εἶχε τόσαν καλὴν καρδίαν;

Διότι ἡ Μυρτὼ ἦτο ὑπερβολικὰ ὑπέρηφανος δι' ὅλας αὐτὰς τὰς χάριτας· καὶ τοὺς ὑπερηφάνους ἀνθρώπους ὁ κόσμος δέν τους ὑποφέρει.

Παντοῦ καὶ πάντοτε, εἰς τὰ παιγνίδια, εἰς τὸν περίπατον, εἰς τὸ σχολεῖον ἤθελε αὐτὴ νὰ εἶνε πρώτη λαμβάνουσα ὕφος κυρίας μεγάλης ἀπέναντι τῶν ἄλλων.

Ὁ κηδεμών της, ἐνησχολημένος εἰς σπουδαίας ὑποθέσεις, τὴν ἄφινε σχεδὸν ἐλευθέραν νὰκολουθῇ τὰς κλίσεις της· καὶ ὡς μονάρχης πολὺ δεσποτικὸς ἐβασίλευεν ἡ Μυρτὼ εἰς τὴν ὡραίαν ἔπαυλιν τὴν ὁποίαν οἱ καλοὶ γονεῖς της ἀποθνήσκοντες τῇ ἀφῆκαν κληρονομίαν.

Οἱ ὑπηρέται, λαμβάνοντες μεγάλους μισθούς, χωρὶς νὰ ἔχωσι καὶ πολλὴν ἐργασίαν,σεβόμενοι δὲ καὶ τὴν μνήμην τῶν γονέων της ὑπέφερον ὅλας τὰς ἰδιοτροπίας τῆς μικρᾶς αὐτῆς αὐτοκρατορίσσης. Οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ χωρίου θαμβωθέντες ἀπὸ τοὺς μεγαλοπρεπεῖς τρόπους της καὶ εὐγνωμονοῦντες διὰ τὰς γενναιοδωρίας της, εἶχον συνηθίσει νὰ την θεωρῶσιν ὡς ἔκτακτόν τι ὄν, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ἰδία ἤρχισε νὰ νομίζῃ ὅτι εἶνε μικρά τις θεά.

Ἀλλοίμονον δὲ εἰς ἐκεῖνον ὅστις θὰ ἐτόλμα νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τὰ προτερήματά της!

Οἱ γείτονες ἐκεῖ την εἶχον ἐπωνομάσει Μεγαλειοτάτην· ἀντὶ δὲ νὰ πειραχθῇ ἀπὸ τὸ ἐπωνύμιον αὐτό, τῆς ἤρεσε τοὐναντίον τόσον πολὺ ὥστε αὐτὸ μετεχειρίζετο ὡς ὑπογραφήν της, ὑπεχρέωσε δὲ καὶ τοὺς ὑπηρέτας νὰ την ὀνομάζωσιν εἰς τὸ ἑξῆς Μεγαλειοτάτην.

Οἱ γηραιοὶ φίλοι τῆς οἰκογενείας ἐκείνου μελαγχολικῶς τὴν κεφαλὴν «Ποῖος θὰ εὑρεθῇ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τὴν μικρὰν ἓν μάθημα, νὰ την λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν ὑπερῳρίαν!» ἔλεγον, διότι προέβλεπον ὅτι τὸ ἐλάττωμά της τοῦτο θὰ την θέσῃ μίαν ἡμέραν δυστυχῆ.

Β'.

Μίαν ὡραίαν ἡμέραν τοῦ θέρους ἡ Μεγαλειοτάτη ἐφόρεσε νέαν ἐσθῆτα χρώματος ροδίνου, ἔθεσεν εἰς τὴν κεφαλὴν τὸν νέον αὐτῆς πῖλον καὶ κρατοῦσα καὶ τὸ βαρύτιμον ἀλεξήλιόν της κατέβη εἰς τὴν θύραν τοῦ κήπου, ἥτις ἔβλεπε πρὸς τὴν μεγάλην ὁδὸν καὶ ἐκεῖ ἐστάθη ὅπως οἱ διαβαίνοντες κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τὴν ἴδωσι καὶ θαυμάσωσι τὴν λαμπράν της ἐνδυμασίαν.

Οὕτω πως ἐσκέπτετο ἡ Μεγαλειοτάτη, ἀλλὰ διὰ τὴν κακήν της τύχην κανεὶς δὲν ἐφάνη, εἰμὴ μόνον πρίμνιον προβάτων τὸ ὁποῖον ἔγεινεν ἀφορμὴ νὰ σκονισθῶσι τὰ ὑποδήματά της διὰ τὸ ὁποῖον πολὺ ἐλυπήθη.

Ἦτο σχεδὸν μεσημβρία, ὁ ἥλιος ἔκαιεν, ὁ πῖλός της την ἐβάρυνε καὶ μετὰ κόπου ἐκράτει καὶ τὴν ὀμβρέλλαν της. Κανεὶς δὲν ἐφαίνετο καὶ ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται, νὰ χασμᾶται, καὶ ὀλίγον ἀκόμη θὰ ἐκοιμᾶτο, ἐὰν ἔξαφνα δὲν παρετήρει ὅτι διέβαινε κάποιος.

Ἦτο μικρά της κόρη δώδεκα περίπου ἐτῶν, ἀδύνατος, ρακένδυτος, μὲ πρόσωπον μαυρισμένον ἀπὸ τὸν ἥλιον· ἐκράτει εἰς τὰς χεῖρας μεγάλην ἀνθοδέσμην, καὶ ἔκοπτε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἄνθη ὅπως την κάμῃ ἀκόμη μεγαλειτέραν.

Μία αἴξ την ἠκολούθει, ἐπίσης ἰσχνὴ ὡς ἡ κυρία της, καὶ ἡ ὁποία θὰ ἐπείνα ἀναμφιβόλως, διότι ἔτρεξε παρευθὺς εἰς τὸ μικρὸν κάνιστρον τὸ ὁποῖον ἡ Μεγαλειοτάτη εἶχεν ἐκεῖ πλησίον ἀφήσῃ.

Διὰ τῆς ὀσφρήσεως ἀνεκάλυψεν ἡ αἴξ ὅτι τὸ κάνιστρον περιεῖχεν ὀρεκτικώτατα πράγματα· χωρὶς λοιπὸν νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τὰς φωνὰς τῆς Μεγαλειοτάτης, καὶ τὰς ἀπειλητικὰς κινήσεις τῆς ὀμβρέλλας της, ἔκαμεν ἔφοδον κατὰ τοῦ κανίστρου, καὶ μὲ ὀλίγα κτυπήματα τῆς κεφαλῆς το ἀνέτρεψε. Καὶ παρευθὺς εὑρέθησαν διεσκορπισμένα κατὰ γῆς φραντζόλες, βερύκοκα, κεράσια, γλυκύσματα, βουτημένα ὅλα εἰς τὴν σκόνην.

«Μικρά, εἶπε τότε πρὸς τὴν ταλαίπωρον κορασίδα ἡ Μεγαλειοτάτη μὲ ὕφος ἀλαζονικόν, θὰ βάλω τοὺς ὑπηρέτας μου νὰ σε τιμωρήσουν, διὰ νὰ μάθῃς ἄλλοτε νὰ προσέχῃς καλλίτερα τὸ ἀχρεῖον τοῦτο ζῷον».

Ἡ δυστυχὴς αἰγοβοσκός, ἀπησχολημένη εἰς τὴν συλλογὴν τῶν ἀνθέων, δὲν εἶχε τίποτε παρατηρήσῃ, καὶ ὅταν ἔτρεξεν εἰς τὰς φωνὰς τῆς Μεγαλειοτάτης ἦτο πλέον ἀργά.

Μόλις κατώρθωσε νὰ ἀποσπάσῃ τὴν φραντζόλαν ἀπὸ τὸ στόμα τῆς αἰγός, καὶ νὰ καθαρίσῃ τὰ ὀπωρικὰ ἀπὸ τὸ χῶμα.

Ἔπειτα δειλά, δειλὰ εἶπε πρὸς τὴν Μεγαλειοτάτην, ἡ ὁποία ἔστεκε θυμωμένη ἐμπρός της:

«Τώρα ἠμπορεῖτε, ἐλπίζω, νὰ τα φάγετε.» Ἡ Μεγαλειοτάτη την ἐκύτταξε μὲ περιφρονητικὸν βλέμμα καὶ τη εἶπε:

«Διὰ ποίαν με νομίζεις; Κύτταξε τὰ χέρια σου τί χρῶμα ἔχουν καὶ ἔπειτα εἰμπορεῖς νὰ καταλάβῃς ἐὰν εἰμπορῶ ἐγὼ νὰ βάλω εἰς τὸ στόμα μου ὅ,τι ἤγγισες μὲ αὐτά.

Ἡ μικρὰ κόρη ἔστρεψε δεξιὰ ἀριστερὰ τὰς χεῖράς της καὶ τας ἐξήτασεν, ἔπειτα εἶπεν:

— Ἐὰν εἶνε μαῦρα τὰ χέρια μου, εἶνε ἀπὸ τὸν ἥλιον, δὲν εἶνε ὅμως καὶ ἀκάθαρτα,διότι τώρα δὲν εἶνε πολλὴ ὥρα πού τα ἔπλυνα εἰς τὸ ρυάκιον.

— Ὀλίγον μὲ μέλει. Δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ τα μαζεύσῃς ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ λερώσῃς τὸ πέτρινον τοῦτο κάθισμα ποῦ θέλω νὰ καθήσω διὰ ν' ἀναπαυθῶ. Σήκωσε ἀπ' ἐδῶ αὐτὰς τὰς ἀκαθαρσίας, δόσε τας εἰς τὴν γίδα σου, ἢ φάγε τας ἐὰν θέλῃς, ἀρκεῖ μόνον νὰ καθαρίσῃς.

Ἡ μικρὰ δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ τὰ ὦτά της, διὰ ξτὴν μεγάλην ταύτην εὐτυχίαν. Ἔθεσεν ἐπιμελῶς ὅλα εἰς τὴν ἐμπροσθέλαν της καὶ χαιρετῶσα εὐγενῶς εἶπε πρὸς τὴν Μεγαλειοτάτην:

— Εὐχαριστῶ πάρα πολύ, καλή μου δεσποινίς, ἡ Ἄννα καὶ ἡ Ἐλενίτσα μας θὰ εὐχαριστηθοῦν πολύ.

Ἔπειτα παρετήρησε μὲ ὕφος δειλὸν τὴν ἀνθοδέσμην καὶ προσέθεσε: «Ἐὰν σας ἀρέσουν τὰ ἄνθη μου αὐτά, σᾶς τα προσφέρω μὲ ὅλην μου τὴν καρδιά, ποὺ μου ἐδώσατε τόσα καλὰ πράγματα.»

Τοῦτο ἐφάνη τόσον βαρὺ εἰς τὴν ὑπερήφανον δεσποινίδα, τὸ ν' ἀνταλλάξῃ τὰ ἄνθη τῆς χωρικῆς τὰ ὀπωρικά της, ὥστε ἤρχισε νὰ γελᾷ μὲ περιφρόνησιν.

— Ἔχω εἰς τοὺς κήπους μου ἄνθη ὅσα σὺ δὲν εἰμπορεῖς νὰ συνάξῃς ὅλον τὸ ἔτος, ἀπεκρίθη· δέχομαι ὅμως τὴν ἀνθοδέσμην σου, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κόπος σου πρέπει νὰ πληρωθῇ, νά, πάρε αὐτό.

Καὶ διὰ τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων της ἔδωκεν εἰς τὴν αἰγοβοσκὸν ἓν νόμισμα,ὡς νὰ ἐφοβεῖτο νὰ ἐγγίσῃ τὰς μαύρας χεῖράς της.

Ἡ ἀνθοδέσμη ἐν τούτοις ἦτο θελκτική εἰς τὴν ὄψιν] μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ λεπτὰ καὶ ποικιλόχροα ἄνθη τῶν ἀγρῶν.

Ἡ μικρὰ χωρικὴ δὲν ἠννόησε τὴν περιφρόνησιν. Εἰς τὴν ἀγαθὴν καρδίαν της μόνον διὰ τὸ αἴσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης ὑπῆρχε θέσις, καὶ ἀπεμακρύνθη παρακαλοῦσα μυστικὰ τὸν Θεὸν νὰ στείλῃ τὴν εὐλογίαν του εἰς τὴν ὡραίαν ἀρχοντοπούλαν, ὡς την ὠνόμαζε.

[Ἕπεται τὸ τέλος]

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Κ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ

Η ΑΙΞ

Ἡ αἴξ εἶνε θηλαστικὸν καὶ μηρυκαστικὸν ζῷον. Ὑπάρχουσι πολλὰ εἴδη αἰγῶν, τὰ ὁποῖα διαφέρουσι κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ χρῶμα καὶ τὴν ποιότητα τοῦ τριχώματος καὶ κατὰ τὸ σχῆμα τῶν κεράτων. Κοινὸν ὅμως γνώρισμα πάντων τῶν εἰδῶν εἶνε ὅτι ἔχουσι βραχεῖαν τὴν οὐράν.

Ἡ ἐγχωρία τῆς Ἑλλάδος αἴξ ἀνήκει εἰς τὸ Εὐρωπαϊκὸν εἶδος, ἔχει δὲ βραχεῖαν τὴν κεφαλήν, πλατὺ τὸ μέτωπον,ἀκίνητα καὶ ὀρθὰ τὰ ὦτα, τὰ κέρατα κοῖλα πεπιεσμένα, γωνιώδη, καὶ καμπυλούμενα εἰς τὰ ὀπίσω. Οἱ πόδες τῆς αἰγὸς εἶνε ἰσχυροί, ἀντὶ δὲ ὀνύχων ἔχουσι δύο χηλὰς μεγάλας καὶ σκληρὰς τὸ τρίχωμά της εἶνε μακρὸν καὶ τραχύ, ἡ δὲ οὐρά της βραχεῖα, γυμνὴ πρὸς τὸ κάτω μέρος καὶ πάντοτε ὑψωμένη. Ἡ αἴξ εἰς τὴν ἄνω σιαγόνα, δὲν ἔχει κοπτῆρας καὶ κυνόδοντας,εἰς δὲ τὴν κάτω φέρει γένειον.

Ἡ αἴξ ζῇ ὀκτὼ ἕως δέκα ἔτη· ἀρχίζει νὰ ἐγκυμονῇ ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἔτους καὶ ἡ ἐγκυμοσύνη της διαρκεῖ 150 ἡμέρας· γεννᾷ δὲ ἅπαξ ἢ καὶ δὶς τοῦ ἔτους δύο ἢ τρία νεογνὰ τὰ ὁποῖα λέγονται ἐρίφια. Τὰ ἐρίφια μόλις γίνωσι δύο ἢ τριῶν ἑβδομάδων πηδῶσι ζωηρότατα, παίζουσι δὲ εὐχαρίστως μετὰ τῶν μικρῶν παιδίων.

Ἡ θήλεια αἴξ φέρει κέρατα ὅπως καὶ ὁ τράγος, ἀλλὰ τοῦ τράγου εἶνε μεγαλείτερα καὶ ἰσχυρότερα· ἐν γένει ὁ τράγος εἶνε μεγαλείτερος, δασύτερος, καὶ τολμηρότερος τῆς θηλείας.

Αἱ αἶγες ἀναβαίνουσιν ἀφόβως εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὑψηλοτάτων βράχων, προχωροῦσιν εἰς τὰ ἀπάτητα μονοπάτια τῶν ὀρέων καὶ εἰς τὸ χεῖλος τῶν κρημνῶν. Εἶνε δὲ φιλόνικα ζῷα καὶ πολεμοῦσι κατ' ἀλλήλων διὰ τῶν κεράτων αὐτῶν, πρὸ πάντων δὲ οἱ τράγοι συνάπτουσι φοβερὰς μάχας· ὅταν δὲ συγκρούωσι μεθ' ὁρμῆς τὰς σκληροτάτας κεφαλάς των ὁ κρότος ἀκούεται μακράν.

Ἡ αἴξ ἀρέσκεται νὰ ζῇ ἐπὶ τῶν ὀρέων, εἰς ξηρὰ μέρη, μακρὰν τῶν ἑλῶν καὶ τῶν ὑγρῶν τελμάτων. Εἶνε πολυφάγον ζῷον καὶ τρέφεται διὰ βλαστῶν, κλάδων, καὶ τῶν κορυφῶν τρυφερῶν δενδρυλλίων. Ἡ αἴξ προτιμᾷ τὴν τοιαύτην ξυλώδη τροφήν, τὸ δὲ χόρτον, καὶ ἄφθονον ἂν εἶνε καὶ κάλλιστον, τὸ τρώγει μόνον ὡς ὀρεκτικόν. Καρτερικὴ δὲ οὖσα καὶ ἀντέχουσα εἰς τὸν κόπον, μεταβαίνει καὶ εἰς τὰ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένα δάση, ἀναρριχᾶται εἰς τοὺς ἀποτρόμους βράχους καὶ ἀνέρχεται πανταχοῦ ὅπου δύναται νὰ εὕρῃ ξυλώδη φυτά, τῶν ὁποίων κατατρώγει ἀνηλεῶς τὰ φύλλα, τοὺς βλαστοὺς καὶ τοὺς τρυφεροὺς κλάδους.

Εἶνε δὲ νοῆμον ζῷον ἡ αἴξ. Ὅταν δὲν δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι τῶν κλάδων καὶ τῶν φύλλων τῶν δένδρων, ἀνορθοῦται ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν καὶ συλλαμβάνουσα τοὺς κλάδους διὰ τῶν ἐμπροσθίων φέρει τὰ ὀρεκτικὰ αὐτῶν φύλλα εἰς τὸ πειναλέον στόμα της. Ἀλλ' ἂν καὶ οὕτω δὲν κατορθώνῃ τὸν σκοπόν της, στηρίζει εἰς τὸν κλάδον τοὺς δύο ἐμπροσθίους πόδας, κλίνει τὸ σῶμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἀφ' οὗ κάμψῃ τὸν κλάδον, κατατρώγει τὰ φύλλα καὶ τοὺς βλαστούς. Ὅταν δὲ τὸ δένδρον εὑρίσκεται εἰς κατωφερὲς μέρος ἀναβαίνει εὐκόλως εἰς αὐτὸ καὶ τρώγει ὅσον θέλῃ.

Ἡ αἴξ εἶνε λοιπὸν καταστρεπτικωτάτη εἰς τὰ δάση. Διὰ τοῦτο εἰς πάντα τὰ Κράτη τῆς Εὐρώπης πλὴν τῆς Ἑλλάδος, τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ἱσπανίας, ἡ εἴσοδος τῶν αἰγῶν εἰς τὰ δάση ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς διὰ νόμου. Τὰ περισσότερα δάση τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐπὶ ὀρέων, κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν αἰγῶν.

Ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι ὀρεινὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα φύεται τόσον ἰσχυνὴ βλάστησις ὥστε οὔτε ἀγελάδες οὔτε πρόβατα δύνανται νὰ τραφῶσιν. Ἡ αἴξ ὅμως ἀναρριχωμένη ἀναζητεῖ τὰ ἐντὸς τῶν ρωγμῶν τῶν βράχων φυόμενα θαμνώδη φυτά. Ἂν λοιπὸν οἱ κάτοικοι τῶν τοιούτων ξηρῶν καὶ πετρωδῶν τόπων δὲν τρέφωσιν αἶγας, θὰ στερηθῶσι τὸ μόνον βιοποριστικὸν αὐτῶν μέσον, ἐν ᾧ περιπτώσει ἀπαγορευθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ αἰγοτροφία!

Ἡ αἴξ εἶνε ζῷον ὠφελιμώτατον εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἰδίως διὰ τὸ γάλα αὐτῆς τὸ ὁποῖον εἶνε ἄριστον κατὰ τὴν γεῦσιν· καλὴ αἴξ δύναται νὰ παράγῃ κατ' ἔτος διακοσίας ὀκάδας γάλακτος. Τὸ κρέας τῆς αἰγὸς εἶνε ἐν μεγάλῃ χρήσει ἐν Ἑλλάδι· καὶ τῶν μὲν αἰγιδίων τὸ κρέας εἶνε νοστιμώτατον, τῶν τράγων ὅμως ἔχει ὀσμήν τινα καὶ δὲν ἀρέσκει εἰς πολλούς.

Ἐκ τοῦ δέρματος τῶν μικρῶν αἰγιδίων κατασκευάζονται χειρόκτια, ἐκ δὲ τῶν τριχῶν τῶν αἰγῶν αἱ κάπτες, αἵτινες ἀδιαπέραστοι οὖσαι ὑπὸ τῆς βροχῆς εἶνε εἰς μεγάλην χρῆσιν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων χωρικῶν. Ἐκ τῶν ἐντέρων τῶν αἰγῶν κατασκευάζονται χορδαί, ἐκ δὲ τῶν κεράτων καὶ τῶν ὀστῶν κομβία, λαβαὶ μαχαιρίων καὶ περονίων, καὶ ἄλλα χρήσιμα πράγματα.

[*Ἐκ τοῦ βραβευθέντος Ἀναγνωσματαρίου τοῦ κ. Ἀριστοτ. Π. Κουρτίδου.*]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Αἴ! Κουφιοκεφαλάκη, θὰ κάνῃς ἐρέτης λουτρά;

— Ὄχι· ἐγώ, φίλε μου, ἂν δὲν μάθω νὰ κολυμβῶ δὲν μπαίνω 'ς τὴ θάλασσα!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Πολεμιστοῦ

*

Ὁ πατὴρ διδάσκει τὸν Κωστάκην τὴν ἀφαίρεσιν.

— Ἔχεις ἑπτὰ μῆλα, τῷ λέγει, καὶ δίδεις εἰς τὴν ἀδελφήν σου τὰ τέσσαρα· πόσα θὰ σου μείνουν;

— Πέντε.

— Πῶς πέντε; ἀφοῦ θὰ δώσῃς τὰ τέσσαρα;

— Καὶ τόσο κουτό με νομίζεις νὰ της δώσω τέσσερα! Δέν της δίδω παρὰ μόνον δύο.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Κόρης τῆς Δοξασμένης Ἴδης.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι 31 Ἀυγούστου ἑ.ἔ.

455. Λεξίγριφος.

Τὸ πρῶτόν μου φιλεῖς, ἄνθεῖ τὸ δεύτερόν μου.
Ἱστορικοῦ γυνὴ ἐστὶ τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χίονος τοῦ Παρνασσοῦ.

456. Στοιχειόγριφος.

Τὸ ὅλον μου τὸ ἀπαντᾷς εἰς ὅλων μας τὰς ὄψεις· ἂν δὲ τὸ πρῶτον γράμμα μου θελήσῃς νὰ ἀποκόψῃς τότε εἰς δένδρον εὔκαρπον ἐμὲ θὰ μεταβάλῃς· τὸ τρίτον δὲ καὶ δεύτερον ἐὰν μου ἀποβάλῃς θὰ γίνω τι εὐάρεστον, λαμπρῶς εὐωδιάζον, μὲ νέας καὶ νεανίδας ἀείποτε συχνάζον.

Ἐστάλη ὑπὸ Νικολ. Ἀγ. Βατσαίη.

457. Στοιχειόγριφος.

Γράψε χί καὶ σβῦσε πί
Καὶ ἐν ὀφθαλμοῦ ριπῇ
τὸ Αἰγαῖον θὰ ἀφήσω
τὴν ψυχήν σου θὰ ζητήσω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τέξου τοῦ Φοίβου.

458. Αἴνιγμα.

Ὅταν διαβάζῃς, πάντοτε ἐνώπιόν σου κεῖμαι·
Τὸ ἥμισυ μου κρύπτει σέ... Ἐμάντευσες τί εἶμαι;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βλαδιμήρου τοῦ Μονομάχου.

459 Αἴνιγμα.

Τρώγεις τὸ ἀρσενικόν μου,
Πόλις εἶν' τὸ θηλυκόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ Ζαχαρίου Ι. Μακρῆ

460. Πρόβλημα.

Νὰ διαιρεθῇ ὁ ἀριθμὸς 150 εἰς δύο μέρη ὧν τὸ μὲν νὰ διαιρῆται διὰ τοῦ 7, τὸ δὲ διὰ τοῦ 23.

Ἐστάλη ὑπὸ Βλαδιμήρου τοῦ Μονομάχου.

461. Παίγνιον.

ΑΜΝΟΙ ΨΗΤΟΙ. Διὰ τῶν γραμμάτων τῶν δύο τούτων λέξεων λαμβανομένων ὁσάκις καὶ ὅπως πρέπει, νὰ σχηματισθῇ περιώνυμος ἐπιγραφή.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Παπαροῦνας.

462. Κλιμακωτόν.

+	+
+ + + + +	+
+	+
+ + + + +	+
+	+
+ + + + +	+
+	+
+ + + + +	+
+	+

Νὰ ἀντικατασταθῶσι οἱ σταυροὶ διὰ γραμμάτων οὕτως ὥστε εἰς μὲν τὸ δεξιὸν σκέλος νὰ ἀναγιγνώσκεται θεὸς τῆς ἀρχαιότητος,εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, εἰς τὴν κατωτάτην βαθμίδα γεωργικὸν ἐργαλεῖον, εἰς τὴν δευτέραν πολεμικὸν ἐμβατήριον,εἰς τὴν τρίτην ἀρχαῖον σκεῦος τῆς μαγειρικῆς καὶ εἰς τὴν ἀνωτάτην τὸ ὄνομα ἑρπετοῦ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χίονος τοῦ Παρνασσοῦ.

465-468. Κεκρυμμένα ὀνόματα καρπῶν.

1. Ἀνδρὸς εἰκὼν ὁ βίος.
2. Τὸν λαιμὸν οἱ ἐρωδιοὶ ἔχουσι μακρόν.
3. Τὴν κάμηλον ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀντὶ ἵππου μεταχειρίζονται.
4. Ὁ ἀδάμας κοινόν τι δὲν εἶνε.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἰωάννης Βούλτσου.

467-469. Μεταμορφώσεις.

Α'. τὸ οὖς διὰ 4 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ ρίς.
Β'. τὸ *θῆτα* διὰ 5 μεταμορφώσ. νὰ γίνῃ *κάπα*.
Γ'. ἡ *Ὄσσα* δι' 7 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Οἶμος*.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κωμικοῦ Ἀριστοφάνους.

470—475. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ προσθήκῃ ἑνὸς γράμματος, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Αὐτός, φαιός, ἕδικα, ὅμως.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τιν-Τάν.

471—477. Ἐπανόρθωσις λέξεων.

Διὰ καταλλήλου μεταθέσεως τῶν γραμμάτων σχηματίσον τὰ ὀνόματα τεσσάρων λιμνῶν.

1, Μαβραίκα. 2, Χίρυζη. 3, Παίσκα. 4, Γευροίπα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἄνθους τοῦ Ἀγροῦ.

478. Σύνθεσις λέξεων.

Διὰ τῶν γραμμάτων τῶν κάτωθι λέξεων σχηματίσον ρητόν τι τοῦ Εὐαγγελίου ἐκ τεσσάρων λέξεων:

Ἄγαν, τότε, μῦς, θύρα, ποῦς, ἔχω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀγριολουλουδοῦ Λαρίσης.

479. Τριπλῆ ἀκροστοιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα νήσου τῆς Ἑλλάδος, τὰ δεύτερα τὸ ὄνομα θεᾶς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ τὰ τρίτα ὄνομα εἴδους διοικήσεως.

1. Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης. 2. Πόλις τῆς Ἑλλάδος, 3. Μέρος τοῦ λόγου. 4. Ζῷον κατοικίδιον. 5. Ἀντωνυμία προσωπική.

Ἐστάλη ὑπὸ Δ. Δ. Κονεάκη.

480. Συλλαβικὴ ἀκροστοιχίς.

Αἱ ἀρχικαὶ συλλαβαὶ τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα μέρους τοῦ σώματος.

1, Ἰχθύς. 2, Φαρμακερὸν ἔντομον. 3, Νῆσος τῆς Τουρκίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνθρείου Ἐρατεινοῦ.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΔΙΑΚΟΠΑΣ

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΩΝ

19 τόμοι. — 2000 εἰκόνες. — Δραχμαὶ 19

— Πρέπει νὰ διαβάζουν τὰ παιδιὰ τὸ καλοκαῖρι ;

— Βεβαιότατα ! καὶ ποίαν ἐποχὴν δὲν πρέπει νὰ διαβάζῃ ὁ ἄνθρωπος ;

— Ἀλλὰ τί ἐννοεῖτε νὰ διαβάζουν, τὰ μαθήματά των;

—Ἄ, ὄχι ! δὲν εἴπαμε αὐτό· πρέπει νὰ κάμνουν διακοπήν, καὶ μάλιστα οἱ ἐπιμελεῖς καὶ προβιβασμένοι.

— Ἀλλὰ τότε τί πρέπει νὰ διαβάζουν ;

— Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα βιβλία, ἐπίσης διδακτικά, ἐπίσης μορφωτικά, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα ἔχουν τὸ πλεονέκτημα νὰ εἶνε εὐχάριστα καὶ διασκεδαστικά.

— Καὶ ὑπάρχουν εἰς τὴν γλῶσσάν μας τοιαῦτα βιβλία;

— Πολλὰ ὄχι βέβαια· ἀλλὰ ἐγὼ γνωρίζω ἓν τὸ ὁποῖον εἰμπορεῖ νὰ τα ἀναπληρώσῃ ὅλα.

— Καὶ ποῖον εἶνε αὐτό ;

— Ἐρωτᾷς σὰν νὰ σ' ἐφέραμεν ἀπὸ τὴν Κίνα ! Λησμονεῖς, ἀδελφέ, τὴν « Διάπλασιν τῶν Παίδων» τὸ μοναδικὸν εἰς τὴν γλῶσσάν μας περιοδικὸν διὰ παιδία ;

—Ὦ, καλὰ λές ! . . .

— Βέβαια ! τὴν « Διάπλασιν τῶν Παίδων ». Καὶ τί δὲν περιέχουν οἱ τόμοι της : εἰκόνας πλῆθος, μυθιστορήματα ἠθικώτατα καὶ τερπνότατα, διηγήματα ποικίλα, δραμάτια, κωμῳδίας, διαλόγους, μονολόγους, ποιήματα, μύθους, ἀλληγορίας, περιγραφάς, ἐπιστημονικὰ ἄρθρα εὔληπτα καὶ μὲ χάριν γραμμένα, βιογραφίας μεγάλων ἀνδρῶν, παιδικὰ πνεύματα, παντοειδῆ αἰνίγματα, παιγνίδια καὶ ἄλλα χίλια δύο. Περίεργον μοῦ φαίνεται πῶς ἕως τώρα δὲν τους ἠγόρασες διὰ τὰ παιδιά σου.

—Ἔχεις δίκαιον, πρέπει νὰ τους ἀγοράσω τοὺς τόμους τῆς « Διαπλάσεως » διὰ τὰ παιδιά μου καὶ διὰ τὰ ἀνεψάκιά μου.

— Ὅτι πρέπει νὰ τους ἀγοράσῃς δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία· σοῦ συνιστῶ μόνον νὰ μὴ ἀναβάλῃς οὐδὲ στιγμήν, ἂν θέλῃς νὰ τους πάρῃς φθηνά. Ἰδοὺ τί λέγει ἡ εἰδοποίησις τοῦ ἐκδότου· διάβασέ την καὶ σπεῦσε νὰ ἐπωφεληθῇς τῆς εὐκαιρίας :

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

παρέχεται ἀπὸ σήμερον εἰς τοὺς γονεῖς τοὺς ἐπιθυμοῦντας τὴν διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἠθικῶν καὶ τερπνῶν βιβλίων μόρφωσιν τῶν τέκνων των.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς « Διαπλάσεως τῶν Παίδων » σχηματίσασα πλήρεις σειρὰς τῶν ἤδη ἐκδοθέντων 24 τόμων τῆς Α' περιόδου (1879—1893) τοῦ περιοδικοῦ τούτου, προσφέρει εἰς τὸ κοινὸν τοὺς πλεονάζοντας τόμους εἰς τιμὴν καταπληκτικῶς εὐθηνήν, ἤτοι πρὸς δραχμὴν 1 τὸ τόμον, ἀντὶ τῆς συνήθους αὐτῶν τιμῆς τῶν δραχμῶν 2,50.

Οἱ πλεονάζοντες καὶ πρὸς μίαν δραχμὴν ἕκαστος παρεχόμενοι εἶνε οἱ ἑξῆς 19 τόμοι : 4ος, 5ος, 6ος, 7ος, 8ος, 9ος, 11ος, 12ος, 14ος, 15ος, 16ος, 17ος, 18ος, 19ος, 20ος, 21ος, 22ος, 23ος, 24ος, **πωλούμενοι καὶ χωριστὰ ἕκαστος.**

Οἱ ἐκ τῆς ἄνω σειρᾶς ἐξαιρούμενοι πέντε τόμοι εἶνε σχεδὸν ἐξηντλημένοι, πωλοῦνται δὲ τὰ ὀλίγιστα εὑρισκόμενα ἀντίτυπα τοῦ 1ου, 3ου καὶ 13ου τόμου πρὸς δρ. 2,50 ἕκαστον, τοῦ 10ου δρ. 4 καὶ τοῦ 2ου δρ. 10.

Καὶ ἐκ τῶν 19 δὲ τόμων τῆς δραχμῆς οἱ βαθμηδὸν ἐξαντλούμενοι θὰ ὑπερτιμηθῶσι πάλιν· ὥστε οἱ θέλοντες νὰ ἐπωφεληθῶσι τῆς εὐκαιρίας πρέπει νὰ σπεύσωσιν.

Ἕκαστος τόμος τῆς "Διαπλάσεως τῶν Παίδων,,

κοσμεῖται δι' 100 ἕως 130 εἰκόνων

εἶνε ἀνεξάρτητος τῶν ἄλλων τόμων

καὶ ἀποτελεῖ αὐτοτελὲς βιβλίον.

Ἐν τοῖς τόμοις τῆς « Διαπλάσεως » ἐκτὸς τῆς ἄλλης ποικίλης ἐξόχως ἐπαγωγοῦ, μορφωτικῆς καὶ διδακτικῆς ὕλης, ἐμπεριέχονται καὶ τὰ ἑξῆς ἠθικώτατα μυθιστορήματα, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων ὡς κῦρος τῆς φιλολογικῆς αὐτῶν ἀξίας καὶ τῆς μορφωτικῆς αὐτῶν δυνάμεως φέρουσι τὴν βράβευσιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας:

Ὁ Ἀνοικτόκαρδος, ἐν τῷ 6ῳ τόμῳ. — Οἱ τρεῖς μικροὶ Σωματοφύλακες, ἐν τῷ 7ῳ καὶ 8ῳ. — Ὁ Βράχος τῶν γλάρων, ἐν τῷ 9ῳ.— Ὁ Μικρὸς ἥρως, ἐν τῷ 10ῳ.— Ἡ Κόρη τοῦ Γεροθωμᾶ, ἐν τῷ 11ῳ.— Ὁ Ἰωάννης Καστέρας, ἐν τῷ 12ῳ, 13ῳ καὶ 14ῳ. — Τὸ Κερβάνιον ἐν τῷ 13ῳ καὶ 14ῳ. — Αἱ Δεκτεῖς διακοπαί, ἐν τῷ 15ῳ καὶ 16ῳ. — Ὁ Πλοίαρχος, ἐν τῷ 17ῳ καὶ 18ῳ.— Ἡ Γυφτοπούλα, ἐν τῷ 19ῳ καὶ 20ῷ. — Ἡ Ἀδελφούλα μου, πρωτότυπον μυθιστόρημα τοῦ κ. Ξενοπούλου, ἐν τῷ 20ῷ. — Οἱ Καλοὶ ἄνθρωποι ἐν τῷ 21ῳ.— Ὁ Μικρὸς λόρδος, ἐν τῷ 22ῳ. — Ὁ Κληρονόμος τοῦ Ρobینσῶνος, ἐν τῷ 23ῳ καὶ 24ῳ.

Ἀνάγνωσμα τοιοῦτον εἰς τόσον μικρὰν τιμὴν προσφερόμενον εἶνε τυχηρὸν ἀπόκτημα διὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους ὑπὲρ τῆς μορφώσεως τῶν τέκνων των γονεῖς.

Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δέον νὰ προσθέτωσιν εἰς τὴν τιμὴν ἑκάστου τόμου καὶ λεπτὰ 10 διὰ ταχυδρομικὰ τέλη. Οἱ δὲ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ πέμπουσιν εἰς χρυσὸν τὸ ἀντίτιμον, δὲν προσθέτουσι δὲ ταχυδρομικὰ τέλη.

Ποσὰ μικρότερα τῶν 5 φράγκων, ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, εἶνε δεκτὰ καὶ εἰς γραμματόσημον.

Αἱ παραγγελίαι ἀπευθύνονται, μετὰ τοῦ ἀντιτίμου, δι' ἐπιστολῆς συστημένης κατ' εὐθεῖαν

Πρὸς τὸν κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον

ἐκδότην τῆς « Διαπλάσεως τῶν Παίδων »

Πλατεῖα Ὁμονοίας, ἀριθ. 10 τῆς ὁδοῦ Δώρου

Εἰς Ἀθήνας

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν κατασταθέντων Ἀνάστη Κωνσταντινίδου 1894—8717.